

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ “นโยบายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานของภูมิภาคอาเซียน”

โดย

สุรศักดิ์ บุรณตรีเวทย์

มกราคม 2556

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ “นโยบายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานของภูมิภาคอาเซียน”

โดย

สุรศักดิ์ บุรินทร์เวทย์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชุดโครงการวิจัยการรวมเป็นภูมิภาคเดียวกันของอาเซียน ในปี 2015 และผลกระทบต่อประเทศไทย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

มกราคม 2556

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	3
บทคัดย่อ	21
Abstract	22
บทที่ 1 บทนำ	23
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย	24
บทที่ 3 ผลการวิจัย	25
- ไทย	25
- อินโดนีเซีย	44
- มาเลเซีย	48
- ฟิลิปปินส์	54
- สิงคโปร์	60
- เปรียบเทียบระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยใน 5 ประเทศ	65
บทที่ 4 วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย	70
เอกสารอ้างอิง	72
ภาคผนวก	
บทความสำหรับเผยแพร่	74

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

นโยบายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานของภูมิภาคอาเซียน

การคุ้มครองสุขภาพแรงงาน โดยเฉพาะด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งสำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานภายใต้การรวมเป็นภูมิภาคเดียวกันของอาเซียน ในปีค.ศ. 2015 เนื่องจากประเทศต่างๆ ในอาเซียนมีความแตกต่างกันในด้านนโยบายคุ้มครองสุขภาพแรงงาน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลัก การดำเนินการภายใต้กฎหมาย เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงเอกสารที่ครอบคลุมนโยบายในด้านกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน และการดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

1. กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ไทย

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มีการกำหนดหน้าที่ของนายจ้างในการจัดให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะแก่ลูกจ้าง โดยนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ กำหนดให้มีการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นไปตามมาตรฐานในสถานประกอบกิจการ และกำหนดให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐาน กำหนดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติ ประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับ นโยบาย แผนงาน หรือมาตรการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตลอดจนเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ อีกทั้งยังมีหน้าที่ในการให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน กำหนดให้นายจ้างดำเนินการประเมินอันตราย และศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง รวมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และแผนการควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ โดยกำหนดให้ส่งผลการประเมินอันตราย ผลการศึกษาผลกระทบ แผนการดำเนินงาน และ

แผนการควบคุมดังกล่าว ให้กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงานด้วย กำหนดอำนาจของพนักงานตรวจความปลอดภัยในการเข้าไปตรวจสอบหรือบันทึกภาพและเสียงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน กำหนดให้จัดตั้งกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งบริหารโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย ผู้แทนจากฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง โดยเงินกองทุนประกอบด้วย เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินค่าปรับ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และผลประโยชน์หรือดอกผลที่เกิดจากเงินของกองทุน ซึ่งเงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อการรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และให้นายจ้างกู้ยืมเพื่อแก้ไขสภาพความไม่ปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน กำหนดให้มีสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีหน้าที่ในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา พัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งการดำเนินการและการศึกษาวิจัยด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และกำหนดโทษนายจ้างผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

อินโดนีเซีย

กฎหมายหลักเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในอินโดนีเซีย คือ Work Safety Act (Law No. 1, 1970) กฎหมายนี้ครอบคลุมสถานที่ทำงานทุกประเภทและมุ่งเน้นที่การป้องกันไม่ให้เกิดโรคและบาดเจ็บจากการทำงาน นอกจากนี้ภายใต้กฎหมาย Health Act (Law No. 23, 1992) ใน Article 23 ได้ครอบคลุมเกี่ยวกับอาชีวอนามัยโดยระบุให้มีการดำเนินการทางอาชีวอนามัยเพื่อให้คนทำงานมีสุขภาพดีโดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองหรือชุมชน และเพื่อให้เกิดการผลิตที่ีร่วมกับการคุ้มครองแรงงานอย่างเหมาะสม

มาเลเซีย

กฎหมายหลักด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คือ Occupational Safety and Health Act (OSHA) 1994 เป็นกรอบข้อกำหนดทางกฎหมายในการส่งเสริม กระตุ้น และสนับสนุนให้เกิดมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) คุ้มครองความปลอดภัย สุขภาพ และสวัสดิการของพนักงานจากความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน

- 2) คุ้มครองบุคคลอื่นๆ ในที่ทำงานนอกเหนือจากพนักงานจากความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน
- 3) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงานให้สอดคล้องกับความจำเป็นทางกายภาพและจิตสังคม
- 4) เป็นช่องทางให้เกิดระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ ที่สอดคล้องกับกฎหมาย เพื่อก่อให้เกิดมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

กฎหมายดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และก่อให้เกิดโรงงานหรือองค์กรที่มีความปลอดภัยในการทำงานผ่านกระบวนการควบคุมตนเองในโรงงานหรือองค์กรเหล่านั้น เป้าหมายระยะยาวเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่ปลอดภัยและปลอดโรคที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานสำหรับลูกจ้างและนายจ้างทุกคนทั่วประเทศ OSHA 1994 กำหนดหน้าที่ทั่วไปของนายจ้าง ลูกจ้าง คนทำงานอิสระ ผู้ออกแบบ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จัดหาพืชและวัตถุดิบ หน้าที่เหล่านี้เป็นข้อกำหนดทั่วไปแต่ครอบคลุมหน้าที่สำหรับผู้เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ยังกำหนดข้อกำหนดในการดำเนินการกับสุขภาพและความปลอดภัยของคนทำงานทั้งหมด และการคุ้มครองสาธารณชนจากกิจกรรมของสถานประกอบการต่างๆ

ฟิลิปปินส์

กฎหมายหลัก คือ Occupational Safety and Health Standards (OSHS) จัดทำขึ้นภายใต้กฎหมาย Philippine Constitution of 1987 ที่ให้รัฐบาลดำเนินการให้เกิดการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมแก่แรงงาน เพื่อตอบสนองแก่แรงงานที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และภายใต้กฎหมาย Philippine Labor Code Book IV on Health, Safety and Social Welfare Benefits เป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันและชดเชยการบาดเจ็บและโรคที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน

Occupational Safety and Health Standards (OSHS) ได้รับการจัดทำขึ้นในปี ค.ศ. 1978 เพื่อเป็นกฎระเบียบเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ครอบคลุมการฝึกอบรมบุคลากรด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การควบคุมทางอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล วัตถุอันตราย การใช้และจัดเก็บสารเคมี ท่อแรงดัน ที่ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร การป้องกันและควบคุมเพลิง สารเคมีทางการเกษตร และบริการอาชีวอนามัย

สิงคโปร์

กฎหมายหลักด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของสิงคโปร์ คือ Workplace Safety and Health Act 2006 โดยมีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ลดความเสี่ยงที่แหล่งกำเนิดโดยต้องการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดหรือลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทำงาน 2) ปลุกฝังผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้เห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมและเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยด้วยตนเอง และ 3) ป้องกันอุบัติเหตุโดยการลงโทษขั้นสูงสำหรับการจัดการความปลอดภัยที่ไม่ดี ลักษณะเด่นที่สำคัญของ Workplace Safety and Health Act คือ

1. กำหนดให้เป็นความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับในสถานที่ทำงานในการดูแลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
2. มุ่งเน้นที่ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยและผลลัพธ์จากการดำเนินการมากกว่าการปฏิบัติตามกฎหมาย
3. ทำให้การบังคับใช้กฎหมายง่ายขึ้นโดยการออกมาตรการเยียวยา
4. มีบทลงโทษอย่างรุนแรงสำหรับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและพฤติกรรมเสี่ยง

2. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ไทย

สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานหลักภายใต้กฎหมาย มีหน้าที่หลักในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม และพัฒนาเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน ดำเนินการบริหารการประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน โดยการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แรงงานมีหลักประกันการดำรงชีวิตมั่นคง

กลุ่มศูนย์การแพทย์เฉพาะทางด้านชีวเวชศาสตร์ และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการจัดให้มีระบบบริการชีวเวชศาสตร์ระดับต่างๆ

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ดำเนินการด้านวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน และการควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

สำนักเทคโนโลยีความปลอดภัย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ และมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย ในโรงงาน ส่งเสริมสนับสนุนและให้บริการด้านเทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัย สุขอนามัย การบริหารความปลอดภัย ป้องกันและประสานการระงับภัยจากโรงงาน ให้บริการตรวจสอบความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบการโรงงานหรือหน่วยงานภาครัฐที่ร้องขอ ที่มีความเสี่ยงสูงหรือจะต้องใช้ความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน ตรวจสอบรายงานความปลอดภัยของผู้ประกอบการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง

สำนักควบคุมวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและการใช้สารระเหย การกำหนดและจัดทำหลักเกณฑ์และมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันอันตรายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเคมีภัณฑ์ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ในฐานะหน่วยงานกลางร่วมกำหนดข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรม

สำนักโรงงานอุตสาหกรรมรายสาขา กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบโรงงาน และการดำเนินการอื่นๆ ตามกฎหมายโรงงาน กฎหมายวัตถุอันตราย และกฎหมายป้องกันการใช้สารระเหย โดยเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย มีขอบเขตการดูแลครอบคลุมจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ

อินโดนีเซีย

Department of Manpower and Transmigration (DEPNAKER) รับผิดชอบในการจัดทำนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศ DEPNAKER สามารถกระจายอำนาจในการติดตามทางด้านเทคนิคได้ตามความเหมาะสม หน้าที่ในการตรวจสอบความปลอดภัยในที่ทำงานถูกกระจายไปยังรัฐบาลจังหวัดตั้งแต่ปี ค.ศ. 1984 โดย Directorate General of OSH Standards ทำหน้าที่ติดตามเกี่ยวกับกฎระเบียบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยทั่วไป และผู้ตรวจสอบแรงงาน (labour inspectors) และ

ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัย (OSH experts) ได้รับการแต่งตั้งจาก DEPNAKER ในการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย

Directorate General of OSH Standards (PNKK) เป็นหน่วยงานภายใต้ DEPNAKER ทำหน้าที่กำกับผู้ตรวจแรงงานที่มีคุณสมบัติในการตรวจสอบด้านอาชีวอนามัยจำนวน 400 คน (จากผู้ตรวจแรงงานทั้งหมด 1,400 คนที่ทำการตรวจสอบแรงงานทั่วประเทศ ซึ่งทำงานภายใต้ Directorate General of Labour Inspection ของ DEPNAKER) PNKK Directorate แบ่งออกเป็น 4 หน่วยงานย่อย คือ 1) หน่วยเครื่องกล เครื่องจักรไอน้ำ และท่อแรงดัน (mechanics, steam engines and pressure vessels) 2) หน่วยอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม (occupational and environmental health) 3) สถาบันและผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OSH Institutions and expertise) และ 4) หน่วยก่อสร้างอาคาร ติดตั้งไฟฟ้า และอันตรายจากอัคคีภัย (building construction, electrical installations, and fire hazards) นอกจากนี้หน้าที่ตรวจสอบสถานที่ทำงานแล้ว PNKK ยังมีหน้าที่สอบสวนอุบัติเหตุ จัดฝึกอบรม สัมมนา และส่งเสริมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงการตรวจสอบและขึ้นทะเบียนเครื่องจักรขนาดใหญ่หรือเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตราย

Center for Development of Occupational Safety and Health (HIPERKES) เป็นหน่วยงานวิจัยของ DEPNAKER ขึ้นกับ Directorate General of Manpower Planning and Developments หน้าที่ของ HIPERKES คือ 1) บริการโรงงานในการบ่งชี้สิ่งคุกคามต่อสุขภาพ การวัดและประเมินการรับสัมผัส ออกแบบและควบคุมสิ่งคุกคามต่อสุขภาพ และกำกับและประเมินผล 2) อบรมให้ความรู้แก่ผู้จัดการ คณะกรรมการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สหภาพแรงงานและสภาหอการค้า แพทย์ประจำสถานประกอบการ และพยาบาล 3) วิจัยเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 4) การตรวจสอบสุขภาพก่อนการทำงานและระหว่างทำงาน และ 5) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากของเสียโรงงาน หน้าที่สำคัญหน้าที่หนึ่งของ HIPERKES คือเสนอแนะมาตรฐานทางอาชีวอนามัยและช่วยเหลือในกระบวนการจัดทำมาตรฐานดังกล่าว HIPERKES มีห้องทดลองทางอาชีววิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และห้องทดลองทางอาชีวอนามัยในการตรวจวัด physical fitness และสนับสนุนการวินิจฉัยโรคจากการประกอบอาชีพ

ศูนย์อาชีวอนามัย (Occupational Health Centre) เป็นหน่วยงานภายใต้ Department of Health ทำหน้าที่จัดบริการด้านอาชีวอนามัย แบ่งหน่วยงานออกเป็น 1) หน่วยบริการอาชีวอนามัย (occupational health services section) 2) หน่วยอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม (occupational and environmental health section) และ 3) หน่วยบริหารจัดการ (administrative unit) ศูนย์อาชีวอนามัยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านอาชีวอนามัยสำหรับทั้งประเทศโดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์บริการสุขภาพของ Department of Health

National Tripartite Occupational Safety and Health Council (DK3N) ตั้งขึ้น ในรูปแบบไตรภาคี เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและให้คำแนะนำแก่รัฐบาล สมาชิกของ DK3N ประกอบด้วยองค์กรสำคัญต่างๆ ด้าน

อาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงตัวแทนจากนายจ้างและลูกจ้าง หน้าที่ของ DK3N คือ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศและระดับจังหวัด ช่วย DEPNAKER ในการเป็นพี่เลี้ยงให้แก่ OSH councils ระดับจังหวัด จัดทำวิจัย และจัดฝึกอบรมให้ความรู้

มาเลเซีย

National Council of Occupational Safety and Health (NCOSH) จัดตั้งขึ้นในรูปไตรภาคีเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนระดับประเทศและในภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับความริเริ่มทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทำหน้าที่ให้แนวทางพื้นฐานและทิศทางสำหรับมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาการจัดการและบังคับใช้กฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

Department of Occupational Safety and Health (DOSH) สังกัด Ministry of Human Resources เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการออกกฎ ระเบียบ และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

National Institute of Occupational Safety and Health (NIOSH) สังกัด Ministry of Human Resources โดยได้รับเงินสนับสนุนจาก Social Security Organisation (SOCSO) และรัฐบาล รับผิดชอบการฝึกอบรมและให้ความรู้ การส่งเสริมกิจกรรม และวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็น การเสริมการทำงานบังคับใช้กฎหมายของ DOSH

Social Security Organisation (SOCSO) ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และจัดการระบบ ประกันสังคมสำหรับคนทำงานมาเลเซียทุกคน ซึ่งเรียกว่าระบบ PERKESO หรือ Pertubuhan Keselamatan Sosial

Ministry of Health มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและจัดการโรคจากการประกอบอาชีพ ผ่าน กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพ และการจัดบริการอาชีวอนามัย

หน่วยงานรัฐอื่นๆ หน่วยงานรัฐทุกแห่งมีหน้าที่ในการดูแลบุคลากรในสังกัดของตนให้มีสุขภาพดี ปราศจากโรคและการบาดเจ็บจากการทำงาน และในฐานะคู่สัญญากับบริษัทเอกชน ต้องคอยดูแลเฝ้าระวัง สัญญาให้ครอบคลุมเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ฟิลิปปินส์

Department of Labor and Employment (DOLE) เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หน่วยงานและองค์กรภายใต้ DOLE หลายแห่งเกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในแง่มุมที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะการป้องกัน บังคับใช้กฎหมาย ฟื้นฟูสภาพ และชดเชยการบาดเจ็บและโรคจากการประกอบอาชีพ Occupational Safety and Health Center (OSHC) เป็นหน่วยงานใน

สังกัด DOLE ทำหน้าที่หลักเกี่ยวกับการวิจัยด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ฝึกอบรมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และบริการทางเทคนิค มีหน้าที่ตามกฎหมายในการพัฒนาศักยภาพภาครัฐในการป้องกัน ขจัด หรือลดการบาดเจ็บ โรค และเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน จัดกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของคนทำงาน และเป็นแหล่งผู้เชี่ยวชาญและศูนย์การฝึกอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป้าหมายหลักของกิจกรรมดังกล่าวมุ่งเน้นการป้องกันการบาดเจ็บ โรคและเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน โดยครอบคลุมถึงการเพิ่มพูนศักยภาพ ฝึกอบรม วิจัย และจัดบริการทางเทคนิค

Civil Service Commission (CSC) เป็นองค์กรอิสระที่ดูแลหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด มีการออก memorandum circulars ต่างๆ ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ เช่น สภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม นโยบายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน การตรวจสภาพจิตก่อนเข้าทำงาน เป็นต้น นโยบายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย สภาพแวดล้อมในการทำงาน หลักความสมดุลและสิ่งแวดล้อมด้านเพื่อนร่วมงาน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ตารางการทำงาน สิทธิการหยุดงาน ความปลอดภัย และนโยบายด้านจิตสังคม

Department of Local Government (DILG) มีพนักงานตรวจสอบสุขาภิบาล (sanitary inspectors) ในสังกัด 3,000 คนทั่วประเทศภายใต้กำกับของหน่วยปกครองท้องถิ่น (Local Government Units—LGUs) นอกจากนี้ DILG มีเจ้าหน้าที่อาคารหรือวิศวกรท้องถิ่นในการตรวจสอบอาคารภายใต้ National Building Code มีหน่วยงาน Bureau of Fire and Protection ดูแลเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับการป้องกัน ควบคุมและระงับอัคคีภัย โดยรวมถึงมาตรฐานการก่อสร้างและป้องกันอัคคีภัยของอาคาร

Department of Health (DOH) เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการเครือข่าย Interagency on Environmental Health (IACEH) เป้าหมายของเครือข่ายดังกล่าวเพื่อคุ้มครองบุคคล ครอบครัว คนทำงาน และชุมชนจากการสัมผัสสิ่งคุกคามต่อสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม IACEH ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีอนุกรรมการหลายชุด โดยชุดหนึ่งเป็นอนุกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยซึ่งมีตัวแทนจาก OSHC-DOLE เป็นประธาน อนุกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยดูแลเกี่ยวกับการประสานงานข้ามหน่วยงานในการลดการสัมผัสมลพิษจากสิ่งแวดล้อมของโรงงาน มีความร่วมมือระหว่าง OSHC และ DOH ในการจัดอบรมแก่เจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพระดับจังหวัด เมือง ท้องถิ่น แพทย์ และพยาบาลสาธารณสุขเกี่ยวกับการป้องกัน ค้นหา และจัดการโรคและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

Department of Agriculture (DA) จัดทำนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมใช้สารปราบศัตรูพืชและปุ๋ยเคมี และส่งเสริมการใช้วิธีเกษตรชีวภาพ ทำการตรวจปริมาณสารเคมีตกค้างในพืชผลการเกษตร และจัดทำนโยบายความปลอดภัยของเกษตรกรในการใช้สารปราบศัตรูพืช นอกจากนี้ยังคอยกำกับติดตามให้

แรงงานภาคเกษตรทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวันตามกฎหมายกำหนด และค่าชดเชยแก่เกษตรกรในกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตระหว่างการทำงาน

Department of Environment and Natural Resources (DENR) ร่วมกับ OSHC ในการดูแลเกี่ยวกับ Persistent Organic Pollutants (POPS) การควบคุมมลพิษสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม และจัดการอุบัติเหตุที่เกิดจากสถานที่ทำงาน

Philippine Ports Authority (PPA) ดูแลการก่อสร้าง บำรุงรักษา และดำเนินการของท่าเรือต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ โดยครอบคลุมถึงมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของท่าเรือ ได้แก่ มาตรฐานการจัดการเกี่ยวกับการขนย้าย และจัดเก็บสินค้าอันตรายประเภทวัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ สารกัมมันตรังสี สารเคมีอันตราย และสารเคมีที่มีฤทธิ์กัดกร่อน

Maritime Industry Authority (MARINA) ดำเนินการควบคุมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการเดินเรือในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย MARINA จัดทำโครงการทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมการเดินเรือและให้ความร่วมมือกับนานาชาติในด้านความปลอดภัยในอุตสาหกรรมการเดินเรือ

สิงคโปร์

Occupational Safety and Health Division (OSHD) สังกัด Ministry of Manpower ทำหน้าที่ส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศ แผนยุทธศาสตร์ของ OSHD มุ่งหวังผลลัพธ์อันประกอบด้วย

1. ลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตในสถานที่ทำงาน
2. มีการผนวกเอาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจ
3. สิงคโปร์ได้รับการยอมรับเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
4. มีการยอมรับเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของสิงคโปร์

OSHD แบ่งส่วนการทำงานเป็น 4 หน่วยงาน คือ

1. OSH policy, information and corporate services department ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและวางแผน ตลอดจนผลักดันให้สถานที่ทำงานพัฒนาสู่ความเป็นเลิศด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และวิเคราะห์ ระบุแนวโน้มสถานการณ์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยอาศัยระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ แหล่งข้อมูลคุณภาพ และข้อมูลอัจฉริยะของธุรกิจ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานที่ทำงานผ่านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรในสถานที่ทำงานประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดความ

สมดุลระหว่างการดำเนินชีวิตและการทำงาน ตลอดจนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านมาตรฐานสำหรับลูกจ้าง

2. OSH inspectorate ดำเนินการลดความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยการตรวจสอบ เฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้สถานที่ทำงานต่างๆ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐาน นอกจากนี้ยังทำการสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานและแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเกิดอุบัติเหตุกับอุตสาหกรรม

3. OSH specialist department ให้การสนับสนุนทางวิชาการในการพัฒนามาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติที่ดีด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสอบสวนอุบัติเหตุและโรคจากการประกอบอาชีพที่ซับซ้อน หน่วยงานนี้มีหน้าที่หลักในการวิจัย พัฒนา และดำเนินการกลยุทธ์ โครงการสำหรับสิ่งคุกคามต่อสุขภาพและอุตสาหกรรมแต่ละประเภท และเป็นหน่วยประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศ

4. Work injury compensation department เป็นหน่วยงานบริหารจัดการระบบการทดแทนการบาดเจ็บจากการทำงาน (work injury compensation system) เพื่อช่วยเหลือคนทำงานหรือญาติของคนทำงานที่เสียชีวิตเบิกเงินทดแทนกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการทำงาน นอกจากนี้ยังรับผิดชอบระบบรายงานการบาดเจ็บ โรค และเหตุอันตรายจากการทำงาน

Workplace Safety and Health Council ประกอบด้วยตัวแทนจากอุตสาหกรรมหลัก รัฐบาล สหภาพ และวิชาชีพทางกฎหมาย ประกัน และนักวิชาการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทำงานร่วมกับ OSHD และหน่วยงานรัฐอื่นๆ อุตสาหกรรม สหภาพและองค์กรวิชาชีพในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับยกระดับมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หน้าที่หลักประกอบด้วยการเสริมสร้างศักยภาพภาคอุตสาหกรรมในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ดีขึ้น ส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงานและเชิดชูบริษัทที่มีการจัดการที่ดี และจัดทำแนวทางการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เหมาะสม

3. การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ไทย

แนวคิดและหลักการของแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

แห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 กำหนดกรอบเวลาให้เป็นแผนระยะกลาง 5 ปี มีการทบทวนแผนปฏิบัติการทุกปี
สาระสำคัญของแผนแม่บทความปลอดภัยฯ ฉบับใหม่นี้ มีความคาดหวังที่จะไปถึงจุดหมายหรือวิสัยทัศน์
คือ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” โดยมีพันธกิจได้แก่

- 1) กำหนดและพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 2) กำกับ ควบคุม และดูแล ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) การเสริมสร้างการคุ้มครองแรงงานตามมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 2) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 3) การจัดการองค์ความรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 4) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่หลักหน้าที่หนึ่งในการจัดทำและพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพในประเทศ เป้าหมายเพื่อป้องกันกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง บรรยายสถานการณ์โรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การควบคุมป้องกัน โรคที่อยู่ในระบบเฝ้าระวัง 8 โรค คือ silicosis, byssinosis, asbestosis, พิษจากสารตะกั่ว หนูเหือดจากเสียงดัง พิษตัวทำละลาย พิษสารปราบศัตรูพืช และบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ

โครงการสถานที่ทำงานน่าอยู่น่าทำงาน (happy workplace) สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการสถานที่ทำงานน่าอยู่น่าทำงาน เพื่อสร้างเสริมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของแรงงานในทุกสถานที่ทำงานทั่วประเทศ โครงการดังกล่าวอาศัยหลักการ healthy work approach ขององค์การอนามัยโลก เป้าหมายเพื่อ 1) สร้างความตระหนักของการสร้างเสริมสุขภาพคนงานในอุตสาหกรรมทุกประเภท 2) สร้างเครือข่ายและส่วนร่วมในการพัฒนาที่ทำงานอย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนาสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัยและปลอดโรค

อินโดนีเซีย

อินโดนีเซียมีกฎหมายบังคับให้สถานประกอบการขนาดใหญ่หรือมีความเสี่ยงในการทำงานสูงต้องมีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยบริษัทที่มีพนักงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป หรือมีกระบวนการผลิตหรือวัตถุอันตรายที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน เช่น ระเบิด เพลิงไหม้ การปนเปื้อน และโรคจากการประกอบอาชีพต้องจัดให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบประเมินตามเกณฑ์ของรัฐบาล ในกฎหมาย Manpower Act (Law No. 13, 2003) ได้ระบุถึงระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยระบุเป็นสิทธิของพนักงานในการได้รับความคุ้มครองจากสิ่งคุกคามต่อสุขภาพและความปลอดภัย และระบุให้ทุกบริษัทต้องจัดให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในระบบบริหารจัดการทั่วไป ทำให้ Director of OSH Standards of DEPNAKER จัดลำดับความสำคัญของงาน 2 กิจกรรม คือ การจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับชาติ และการส่งเสริมให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในบริษัทต่างๆ

บริษัทที่มีพนักงานมากกว่า 50 คนขึ้นไป ต้องมีการตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อพัฒนาการปฏิบัติตามกฎหมายและดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในระดับสถานประกอบการและขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน DEPNAKER ท้องถิ่น อย่างไรก็ตามหลายบริษัทยังไม่มี การจัดตั้งคณะกรรมการดังกล่าว หรือมีการจัดตั้งแต่ไม่ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่

ระบบประกันสังคมในอินโดนีเซีย (JAMSOSTEK) ตั้งขึ้นตามกฎหมาย Employees' Social Security Act in 1992 (Law No.3, 1992) รัฐบาลตั้งบริษัท PT JAMSOSTEK ขึ้นเพื่อบริหารจัดการระบบประกันสังคม ระบบประกันสังคมครอบคลุม 1) บาดเจ็บจากการทำงาน 2) ผู้สูงอายุ 3) การเสียชีวิต และ 4) บริการสุขภาพ นายจ้างที่มีพนักงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปหรือจ่ายค่าจ้างรายเดือนตั้งแต่ 1 ล้านรูเปียขึ้นไป ต้องจัดให้มีประกันสังคมแก่พนักงาน พนักงานที่บาดเจ็บจากการทำงานได้รับสิทธิประโยชน์คุ้มครอง 1) ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 2) ค่าการตรวจ รักษา และ/หรือการนอนโรงพยาบาล 3) ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสุขภาพ และ 4) เงินทดแทนกรณีทุพพลภาพหรือเสียชีวิต เงินทดแทนการบาดเจ็บจากการทำงานถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบของนายจ้าง ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการดูแลการบาดเจ็บจากการทำงานมาจากนายจ้าง โดยทั่วไป

นายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้าระบบประกันสังคมเพื่อครอบคลุมการบาดเจ็บจากการทำงานได้ 3 วิธี คือ 1) จ่ายเงินสมทบในอัตราคงที่ทุกประเภทสถานประกอบการโดยไม่ขึ้นกับประวัติการเกิดการบาดเจ็บในสถานประกอบการหรือประเภทสถานประกอบการ 2) อัตราจ่ายเงินสมทบขึ้นกับความเสี่ยงในการทำงานหรือประเภทอุตสาหกรรมโดยรวม แต่ไม่คำนึงถึงอัตราการบาดเจ็บรายสถานประกอบการ 3) อัตราจ่ายเงินสมทบขึ้นกับประวัติการบาดเจ็บจากการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการแต่ละแห่ง

มาเลเซีย

กฎหมาย Occupational Safety and Health Act 1994 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างและคนทำงานอิสระทุกคนในการจัดให้มีระบบความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสวัสดิการสำหรับพนักงานทุกคนในที่ทำงาน ดังนี้

- 1) จัดให้สถานที่ทำงานปลอดจากอุบัติเหตุและสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค
- 2) จัดให้มีระบบความปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรคในกระบวนการผลิต การจัดเก็บ และขนส่งของสารเคมี
- 3) จัดให้มีระบบข้อมูล คำแนะนำ ฝึกอบรม ที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรคสำหรับพนักงาน
- 4) ตรวจสอบและทำนุบำรุงให้ที่ทำงาน ตลอดจนการเข้าออกที่ทำงานปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค ตลอดเวลา
- 5) จัดให้มีสถานที่เพื่อสวัสดิการของพนักงานในที่ทำงานที่ปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค

ตามกฎหมายยังได้ระบุให้นายจ้างหรือคนทำงานอิสระต้องจัดทำนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และประกาศให้พนักงานทราบโดยทั่วกัน โดยกฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบที่ตายตัวในการจัดทำ และประกาศนโยบายดังกล่าว นอกจากนี้ต้องมีการปรับนโยบายในเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก 1 ปี เป็นต้น

สำหรับลูกจ้าง กฎหมายกำหนดให้ต้องดูแลสุขภาพปลอดภัยและความเป็นอยู่ของตนเองด้วย โดยลูกจ้างมีหน้าที่ ดังนี้

- 1) รับผิดชอบดูแลสุขภาพปลอดภัยและสุขภาพของตนเอง และผู้อื่นที่อาจได้รับผลกระทบจากงานที่ตนทำ
- 2) ร่วมมือกับนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามหน้าที่ และข้อบังคับตามที่ระบุในกฎหมาย
- 3) สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลที่นายจ้างจัดให้ตลอดเวลาการทำงาน เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บและเกิดโรคจากการทำงาน
- 4) ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือมาตรการความปลอดภัยอาชีวอนามัยที่จัดโดยนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย (safety and health officers—SHO) สถานประกอบการบางแห่งต้องมีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย มีหน้าที่ดังนี้

- 1) แนะนำนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบถึงมาตรการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำหรับพนักงานที่ทำงานในสถานประกอบการ
- 2) สำรวจที่ทำงานเพื่อระบุถึงเครื่องจักร โรงงาน อุปกรณ์ สารเคมี กระบวนการ หรือการใช้แรงงานที่เสี่ยงต่อการเกิดบาดเจ็บหรือโรคจากการทำงาน
- 3) สอบสวนอุบัติเหตุ เหตุการณ์ที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ เหตุการณ์อันตราย การเกิดพิษหรือโรคจากการทำงานที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน
- 4) ช่วยนายจ้างหรือคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการจัดดำเนินการ โครงการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน
- 5) ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- 6) ช่วยคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตรวจสอบดูประสิทธิภาพและประสิทธิผลของมาตรการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน
- 7) รวบรวม วิเคราะห์ และจัดเก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุ เหตุอันตราย การเกิดพิษและโรคจากการทำงานที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน
- 8) ช่วยเจ้าหน้าที่จาก Department of Safety and Health หรือหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่
- 9) ดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอื่นๆ ตามที่นายจ้างหรือผู้รับผิดชอบมอบหมาย

คณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Safety and Health Committee) กฎหมายระบุใน section 30 ของ OSHA ให้สถานประกอบการที่มีพนักงานมากกว่า 40 คนหรือสถานประกอบการที่ Director-General of Safety and Health กำหนด จัดให้มีคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน คณะกรรมการประกอบด้วยประธาน เลขานุการ และตัวแทนจากทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง

กลยุทธ์การดำเนินงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของทุนมนุษย์ผ่านการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานที่ทำงานทั่วประเทศ กลยุทธ์ทั้งสี่ คือ

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำและการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ

กลยุทธ์ที่ 2 ทำให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความเป็นผู้นำในภาคอุตสาหกรรมและการมีส่วนร่วมของธุรกิจและชุมชน

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศที่เข้มแข็ง

ฟิลิปปินส์

ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับชาติของฟิลิปปินส์ มีความร่วมมือกันในรูปแบบไตรภาคีระดับชาติผ่านทาง Tripartite Industrial Peace Council (TIPC) และในระดับองค์กรผ่านทางรูปคณะกรรมการไตรภาคีของ OSHC และ ECC

DOLE มีความสำคัญกับกิจกรรมป้องกันการบาดเจ็บและโรคจากการทำงานผ่านทาง Occupational Safety and Health Center (OSHC) ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ (Regional Offices) Employees' Compensation Commission (ECC) และ Bureau of Working Conditions (BWC) โดยทำงานร่วมกับองค์กรนายจ้างและลูกจ้าง แผนกลยุทธ์ปี ค.ศ. 1998-2004 ของ OSHC ได้วางกรอบสำหรับผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ องค์กรนายจ้างและลูกจ้าง ในการจัดกิจกรรมอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การดำเนินการร่วมกันดังกล่าววางแผนเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและปลอดโรคจากการทำงาน ผ่านนโยบายและโครงการที่ยั่งยืน บริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง จัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย กลุ่มเป้าหมายเป็นลูกจ้าง บริษัท สำนักงานรัฐบาลและเอกชน สหภาพการค้า และองค์กรลูกจ้าง หรือองค์กร/ชุมชนต่างๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือทางเทคนิค

โครงการ “Zero Accident Program” – ZAP เป็นโครงการสำคัญระดับชาติเพื่อให้สถานประกอบการและคนงานเข้าถึงระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมากขึ้น โครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน “Decent Work and OSH for All” ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวในการส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของคนงาน

ในด้านการวิจัย OSHC ได้ดำเนินการวิจัยโดยเน้นเกี่ยวกับการป้องกันและลดการบาดเจ็บและโรคจากการทำงานเนื่องจากการทำงาน การทบทวน สนับสนุน และปรับให้ทันสมัยสำหรับรายการเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือการจัดทำและบังคับใช้มาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคและบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นการให้ความช่วยเหลือกรณีเร่งด่วนฉุกเฉิน หรือแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในระยะกลาง งานบริการขยายไปถึงสำนักงาน DOLE องค์กรและสถานประกอบการภาครัฐและเอกชน สหภาพการค้า องค์กรนายจ้าง ลูกจ้าง องค์กรเอกชน สภาผู้แทนราษฎร และรัฐบาล นอกจากนี้มีการให้ความช่วยเหลือกับผู้ตรวจแรงงานในกรณีอันตรายและอุบัติเหตุรุนแรงที่ส่งผลต่อคนงานและชุมชน และมีบทบาทในกรณีอุบัติเหตุร้ายแรงระดับชาติ OSHC ประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่รับผิดชอบในกรณีที่มีความต้องการทางเทคนิคนอกเขตพื้นที่ของ OSHC ส่วนกลาง OSHC ให้ความเชี่ยวชาญแก่ Bureau of Working Conditions และ Employees' Compensation Commission (ECC) โดยช่วยเหลือในการทบทวนและจัดทำนโยบายและโครงการต่างๆ ให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อพัฒนาระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสร้างนโยบายใหม่ๆ และทบทวนปรับปรุงรายการโรคจาก

การทำงานอย่างต่อเนื่อง OSHC มีห้องปฏิบัติการ 5 แห่ง สำหรับอาชีวอนามัย อาชีววิทยาศาสตร์ และทดสอบ อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

OSHC ทำการอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในภาครัฐและภาคเอกชน ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานข้อมูลและนวัตกรรมเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป้าหมายเพื่อเพิ่มจำนวนคนงานและสถานประกอบการที่มีข้อมูลอาชีวอนามัยที่ถูกต้อง เหมาะสม และทันสมัย มีการมอบรางวัล Gawad Kaligtasan and Kalusugan Awards (GKK) เป็นการส่งเสริมให้มีการจัดทำแบบอย่างที่ดี (best practices) ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็นรางวัลระดับชาติส่งเสริมให้มีการเผยแพร่แบบอย่างที่ดีจากสถานประกอบการแห่งหนึ่งไปยังสาธารณชน

สิงคโปร์

ในปี ค.ศ. 2005 รัฐบาลสิงคโปร์ได้พัฒนารอบการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย กรอบการดำเนินการดังกล่าวประกอบด้วย 3 หลักการ คือ 1) ลดความเสี่ยงที่แหล่งกำเนิดโดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายลดหรือขจัดความเสี่ยงดังกล่าว 2) นายจ้างและลูกจ้างเป็นเจ้าของและรับผิดชอบการดำเนินการและผลด้านความปลอดภัย 3) ป้องกันการบาดเจ็บโดยการลงโทษหนักสำหรับการจัดการความปลอดภัยที่ไม่ดี

กลยุทธ์การบังคับใช้กฎหมายประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

1. National programmed-based engagement (ProBE) เป็นกลยุทธ์จัดการปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในพื้นที่เสี่ยงสูง (hotspots)
2. Business under surveillance (BUS) ดำเนินการติดตาม เฝ้าระวัง โรงงานที่เสี่ยงสูงและมีการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไม่ดี
3. Major hazardous industries (MHI) ภายใต้การติดตาม BUS อุตสาหกรรมที่งานเสี่ยงสูง ถูกจัดอยู่ภายใต้ MHI ด้วย เนื่องจาก ลักษณะงานที่เสี่ยงสูงต่อทั้งคนงานและสาธารณชน ดังนั้น OSHI ทำงานอย่างใกล้ชิดกับอุตสาหกรรมดังกล่าวเพื่อวางแผน ดำเนินการ อาชีวอนามัยและความปลอดภัย และป้องกันการเกิดเหตุอันตรายต่างๆ
4. Best practices workplace (BPW) ผู้ตรวจสอบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำรวจสถานประกอบการที่มีการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ดี
5. Reactive-based enforcement ผู้ตรวจสอบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยผ่านทางสาย hotline เรื่องร้องเรียนดังกล่าวถูกประเมินและตอบสนองขึ้นกับความรุนแรง

ภายใต้กฎหมาย สถานประกอบการบางประเภท รวมถึง สถานที่ก่อสร้าง อู่ต่อเรือ โรงงานน้ำมัน และปิโตรเคมี โรงงานเคมีคอนกรีต โรงงานผลิตโลหะ ต้องมีระบบจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เป็นระบบควบคุมกำกับด้วยตนเอง และได้รับการตรวจประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะๆ

OSHD มีหน้าที่สอบสวนกรณีเกิดเหตุการณ์อันตราย บาดเจ็บรุนแรง หรือเสียชีวิต การสอบสวนมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาสาเหตุและหาช่องว่างของการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อการพัฒนาปรับปรุงต่อไป เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น OSHD จะส่ง case management team ออกไปเพื่อบ่งชี้และวางแผนสำหรับการตอบสนองต่อเหตุการณ์ การจัดการแบบ case management ทำให้เกิดการตอบสนองเป็นระบบและรวดเร็ว เมื่อทำการสอบสวนเสร็จเรียบร้อยแล้ว OSHD จะดำเนินการทางกฎหมายกับผู้เกี่ยวข้อง กับเหตุการณ์ และจัดทำรายงานเผยแพร่การดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว

สถานประกอบการที่มีความเสี่ยงสูงต้องมีการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของพนักงานอย่างสม่ำเสมอตามกฎหมาย โรงงานที่มีคนงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ที่ทำงานสัมผัสเสี่ยงดังต้องทำการตรวจวัดระดับความดังเสียงอย่างน้อยทุก 3 ปี สถานประกอบการที่คนงานต้องทำงานสัมผัสสารเคมีอันตรายต้องจัดให้มีการตรวจวัดระดับสารเคมีในสิ่งแวดล้อมโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ นายจ้างของสถานประกอบการที่ใช้สารเคมีอันตรายต้องดำเนินการให้ระดับสารเคมีในสิ่งแวดล้อมไม่เกินระดับค่ามาตรฐาน นอกจากนี้ Factories (Medical Examinations) Regulations กำหนดให้โรงงานที่คนงานทำงานสัมผัสสารเคมีอันตราย 19 ชนิด ต้องจัดให้มีการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยงแก่คนงานดังกล่าว โดย Designated Factory Doctors

WSH (Incident Reporting) Regulations ได้กำหนดให้สถานทำงานทุกแห่งต้องรายงานการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงาน เหตุการณ์อันตราย และโรคจากการประกอบอาชีพ MOM จัดทำเครื่องมือ OSH alert เพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไปยังสมาชิกกว่า 9,000 รายทาง email และโทรสาร

กฎหมายกำหนดให้นายจ้างต้องจัดหาคำแนะนำ ข้อมูล อบรม และควบคุมกำกับลูกจ้างเพื่อให้ทำงานอย่างปลอดภัย ดังนั้น นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้าง หัวหน้างาน และผู้จัดการ มีสมรรถนะพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดจากรูปแบบการศึกษาที่เป็นการศึกษาเอกสาร ทำให้ข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลสาธารณะที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ไม่สามารถศึกษาข้อมูลที่เป็นภาษาประจำชาติประเทศอื่นๆ ได้ นอกจากนี้แหล่งข้อมูลสาธารณะของประเทศต่างๆ มีรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่แตกต่างกันไป ทำให้เนื้อหาในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันไปตามความสมบูรณ์ของแหล่งข้อมูลสาธารณะเหล่านั้น ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการวิจัยต่อไป คือ การสอบถามผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัย

มัยและความปลอดภัยของประเทศต่างๆ ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุม และเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน นอกจากนี้ อาจทำการขยายผลศึกษารูปแบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษารั้งนี้

ผลจากการศึกษารั้งนี้สามารถนำไปวางแผนในการออกกฎระเบียบ และกรอบการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อคุ้มครองสุขภาพของแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน รองรับการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ต่อไป.

บทคัดย่อ

การคุ้มครองสุขภาพแรงงาน โดยเฉพาะด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งสำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานภายใต้การรวมเป็นภูมิภาคเดียวกันของอาเซียน ในปีค.ศ. 2015 เนื่องจากประเทศต่างๆ ในอาเซียนมีความแตกต่างกันในด้านนโยบายคุ้มครองสุขภาพแรงงาน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลัก การดำเนินการภายใต้กฎหมาย เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงเอกสารที่ครอบคลุมนโยบายในด้านกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน และการดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ผลการศึกษาพบว่า ไทยมีกฎหมายหลัก คือ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน อินโดนีเซียมีกฎหมายหลัก คือ Work Safety Act (Law No. 1, 1970) หน่วยงานหลัก คือ Department of Manpower and Transmigration (DEPNAKER) มาเลเซียมีกฎหมายหลัก คือ Occupational Safety and Health Act (OSHA) 1994 หน่วยงานหลัก คือ Department of Occupational Safety and Health (DOSH) สังกัด Ministry of Human Resources ฟิลิปปินส์มีกฎหมายหลัก คือ Occupational Safety and Health Standards (OSHS) หน่วยงานหลัก คือ Department of Labor and Employment (DOLE) และสิงคโปร์มีกฎหมายหลัก คือ Workplace Safety and Health Act 2006 หน่วยงานหลัก คือ Occupational Safety and Health Division (OSHD), Ministry of Manpower การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในแต่ละประเทศ ครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ คือ เฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ เฝ้าระวังสุขภาพของพนักงาน แนะนำมาตรการการป้องกันและควบคุมสิ่งคุกคามต่อสุขภาพ ฝึกอบรมและการให้ข้อมูล การให้ข้อมูล ความรู้แก่นายจ้างและลูกจ้าง ระบบการจัดเก็บข้อมูล และการวิจัย ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปวางแผนในการออกกฎระเบียบ และกรอบการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อคุ้มครองสุขภาพของแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน รองรับการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ต่อไป.

Abstract

Health protection of workers especially occupational health and safety is one of important issues for workforce movement among ASEAN countries after establishment of ASEAN communities 2015. There are differences of health protection policy between ASEAN countries. Objective was to study about laws, main agencies, and implementation under law regarding occupational health and safety in Thailand, Indonesia, Malaysia, Philippines, and Singapore. It was a documentary research covering laws and policies, main agencies' duties, and implementation under law about occupational health and safety in Thailand, Indonesia, Malaysia, Philippines, and Singapore. Results of study showed that Thailand had the Occupational Safety, Health, and Work Environment Act 2011. Main agency responsible for occupational and safety in Thailand was Occupational Safety and Health Bureau, Department of Labour Protection and Welfare, Ministry of Labour. Indonesia had Work Safety Act (Law No. 1, 1970). Its main agency was Department of Manpower and Transmigration. Malaysia had Occupational Safety and Health Act (OSHA) 1994. Its main agency was Department of Occupational Safety and Health, Ministry of Human Resources. Philippines had Occupational Safety and Health Standards. Its main agency was Department of Labor and Employment. Singapore had Workplace Safety and Health Act 2006. Its main agency was Occupational Safety and Health Division, Ministry of Manpower. Implementation under law about occupational and safety in each country covered work environment surveillance, workers' health surveillance, advice about prevention and control of occupational health hazards, training and education to employers and employees, data system, and research. Results of this study might be used to plan of law and policy and frameworks for occupational and health programs for all ASEAN countries to have similar standards to support workforce movement after ASEAN communities 2015 establishment.

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

การคุ้มครองสุขภาพแรงงาน โดยเฉพาะด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งสำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานภายใต้การรวมเป็นภูมิภาคเดียวกันของอาเซียน ในปีค.ศ. 2015 เนื่องจากประเทศต่างๆ ในอาเซียนมีความแตกต่างกันในด้านนโยบายคุ้มครองสุขภาพแรงงาน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงนโยบายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนปัจจุบัน โดยวิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (documentary research) ที่ครอบคลุมนโยบายในด้านกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน และการดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน ผลที่ได้จากการศึกษาจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำเสนอปรับเปลี่ยนนโยบายคุ้มครองสุขภาพแรงงานในประเทศต่างๆ ในอาเซียนเป็นภาพรวม เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งภูมิภาคต่อไป เพื่อวางแผนคุ้มครองสุขภาพของแรงงานดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาถึงกฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์
2. เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์
3. เพื่อศึกษาถึงการดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์
4. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบเชิงลึกและสรุปจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (documentary research) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ค้นหากฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์
2. ค้นหาบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์
3. ค้นหาการดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์
4. วิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบเชิงลึก และสรุปจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ไทย

กฎหมายคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กฎหมายหลักเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย คือ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 16 กรกฎาคม 2554 โดยมีผลบังคับใช้กับสถานที่ทำงานทุกประเภท ยกเว้น หน่วยราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และ ราชการส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดให้นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลสถานประกอบกิจการและลูกจ้างให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้างมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัย และให้ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ได้กำหนดให้ให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง ฝ่ายละ 8 คน และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 5 คน ซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานแต่งตั้งเป็นกรรมการ โดยมีข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานแต่งตั้งเป็นเลขานุการ คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ 1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน หรือมาตรการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 3) ให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน 4) วินิจฉัยอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ทำงาน พ.ศ. 2554 และ 5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 กำหนดให้ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ 1) สรรหา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อการจัดทำ นโยบาย แผนงาน โครงการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเสนอต่อคณะกรรมการ 2) จัดทำแนวทางการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเสนอต่อคณะกรรมการ 3) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการ 4) ประสานแผนและการดำเนินการของคณะกรรมการและคณะกรรมการตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมติของคณะกรรมการ 6) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ และ 7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการมอบหมาย

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ระบุให้มีจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเรียกว่า “กองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และให้มีการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ 1) ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2) พัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน 3) ดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของภาครัฐและเอกชน 4) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านวิชาการ และ 5) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งบริหาร

โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

พระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ พ.ศ. 2554 มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวด 1 กำหนดหน้าที่ของนายจ้างในการจัดให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะแก่ลูกจ้าง โดยนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว

หมวด 2 กำหนดให้มีการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นไปตามมาตรฐานในสถานประกอบกิจการ และกำหนดให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานดังกล่าว

หมวด 3 กำหนดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติ ประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง ฝ่ายละ 8 คน และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 5 คน รวมเป็น 29 คน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน หรือมาตรการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตลอดจนเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ อีกทั้งยังมีหน้าที่ในการให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

หมวด 4 กำหนดให้นายจ้างดำเนินการประเมินอันตราย และศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง รวมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และแผนการควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ โดยกำหนดให้ส่งผลการประเมินอันตราย ผลการศึกษาผลกระทบ แผนการดำเนินงาน และแผนการควบคุมดังกล่าว ให้กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงานด้วย

หมวด 5 กำหนดอำนาจของพนักงานตรวจความปลอดภัยในการเข้าไปตรวจสอบหรือบันทึกภาพและเสียงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน

การทำงาน รวมทั้งสอบถามข้อเท็จจริง หรือสอบสวน และสั่งการให้หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไข ปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสม

หมวด 6 กำหนดให้จัดตั้งกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งบริหารโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย ผู้แทนจากฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง ฝ่ายละ 5 คน รวมเป็น 15 คน โดยเงินกองทุน ประกอบด้วย เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินค่าปรับ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และผลประโยชน์หรือดอกผลที่เกิดจากเงินของกองทุน ซึ่งเงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อการรณรงค์ ส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และให้นายจ้างกู้ยืมเพื่อแก้ไขสภาพ ความไม่ปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และ โรคอันเนื่องมาจากการทำงาน

หมวด 7 กำหนดให้มีสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีหน้าที่ในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา พัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งการดำเนินการและการศึกษาวิจัยด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

หมวด 8 กำหนดโทษนายจ้างผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

เนื่องจากพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 มีผลทำให้กฎหมายลูกบทบางฉบับถูกยกเลิกโดยปริยาย หรือไม่สามรถใช้บังคับได้เนื่องจากกฎหมายลูกบทบางฉบับยังไม่มีผลใช้บังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัติ ความปลอดภัยฯ มีผลใช้บังคับ อย่างไรก็ตาม ตามบทเฉพาะกาล มาตรา 74 กำหนดว่า “ในระหว่างที่ยังมิได้ ออกกฎกระทรวง ประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวงที่ออกตาม ความในหมวด 8 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาบังคับใช้โดยอนุโลม” ซึ่งกฎกระทรวง ที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในหมวด 8 ที่ยังมีผลใช้บังคับต่อไป ได้แก่

1) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในที่อับอากาศ พ.ศ. 2547

2) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับรังสีชนิดก่อกัมมันต์ พ.ศ. 2547

3) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างและส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ. 2547

4) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานประดาน้ำ พ.ศ. 2548

5) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2549

6) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549

7) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง พ.ศ. 2551

8) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. 2552

9) กฎกระทรวงแรงงานกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553

นอกจากกฎหมายที่ได้กล่าวข้างต้น ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ออกตามพระราชบัญญัติอื่น ดังนี้

1) พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 ประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2549

2) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553

3) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2541) กำหนดประเภทของงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้าง

กฎกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2541) กำหนดประเภทของงานที่ห้ามมิให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีทำ

กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2541) กำหนดเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานในงานบรรทุก หรือขนถ่ายสินค้าเรือเดินทะเล

กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าจ้างให้ลูกจ้างทำงานได้ พ.ศ. 2547

กฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. 2547

กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2548

กฎหมายที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งบริหารโดยสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

ในส่วนของกระทรวงแรงงาน กฎหมายที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน นอกจากบริหารโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานแล้ว ยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งบริหารโดยสำนักงานประกันสังคม ดังนี้

1) พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

2) ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดชนิดของโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือเนื่องจากการทำงาน พ.ศ. 2550

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงานที่บริหารโดยหน่วยงานอื่น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน นอกจากบริหารโดยหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงแรงงาน คือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคมแล้ว ยังมีการบริหารกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานที่เกี่ยวข้องโดยกระทรวงอื่น ดังนี้

- 1) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 บริหารโดยกระทรวงอุตสาหกรรม
- 2) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 บริหารโดยกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคม กระทรวงกลาโหม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 3) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 บริหารโดยกระทรวงสาธารณสุข
- 4) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 บริหารโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2550 บริหารโดยกระทรวงมหาดไทย
- 6) พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2508 บริหารโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 7) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 บริหารโดยกระทรวงมหาดไทย
- 8) กฎหมายท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานหลักภายใต้กฎหมาย มีหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดและพัฒนามาตรฐานแรงงาน รวมทั้งการส่งเสริม กำกับ ดูแลให้การรับรอง

สถานประกอบกิจการที่มีการบริหารจัดการตามมาตรฐานแรงงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานสากล

2. คุ้มครองและดูแลแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนดและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

3. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม

ในการทำงาน

5. ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจด้านมาตรฐานแรงงาน คุ้มครองแรงงาน ความปลอดภัยในการทำงาน แรงงานสัมพันธ์ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และสวัสดิการ แรงงาน

6. ส่งเสริมและดำเนินการให้มีการจัดสวัสดิการแรงงาน

7. ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้ง ข้อพิพาทแรงงาน และความไม่สงบด้านแรงงาน

8. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จัดทำแผนงานและประสานแผนปฏิบัติงานของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานของกระทรวง

9. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานใหม่ โดยรวมภารกิจของกองตรวจความปลอดภัยและสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน จัดตั้งเป็นสำนักความปลอดภัยแรงงาน ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม 2552 สำนักความปลอดภัยแรงงาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดและพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2. ควบคุมดูแลนายจ้างและลูกจ้าง รวมทั้งบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

4. ดำเนินการเกี่ยวกับการอนุญาต การขึ้นทะเบียน และกำกับดูแลมาตรฐานการให้บริการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

5. พัฒนาระบบการคุ้มครองความปลอดภัยแรงงาน มาตรการ และวิธีปฏิบัติด้านการตรวจความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

6. พัฒนาระบบสารสนเทศความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

7. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม และพัฒนาเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

8. ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

9. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

ยุทธศาสตร์การพัฒนางานประกันสังคม ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2553-2557)

วิสัยทัศน์

ก้าวสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ ที่มุ่งสร้างหลักประกันสังคมของประเทศ อย่างสมดุล มั่นคงยั่งยืน และมีธรรมาภิบาล

พันธกิจ

การบริหารการประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน โดยการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แรงงานมีหลักประกันการดำรงชีวิตมั่นคง

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาการให้บริการ ที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม (เกื้อกูล
ยอมรับ)

เป้าประสงค์

1. สร้างความพึงพอใจและความประทับใจในงานบริการประกันสังคมให้แก่ผู้ใช้บริการ
ประกันสังคมทุกฝ่าย
2. สร้างความรู้ความเข้าใจ ของการประกันสังคม แก่สาธารณชน ควบคู่ไปกับการสร้างความ
น่าเชื่อถือ และภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดี และเป็นที่ยอมรับของสังคม

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1.1 ยกระดับมาตรฐาน (สะดวก รวดเร็ว) และการควบคุมคุณภาพการบริการให้มีความ
ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นธรรม

กลยุทธ์ที่ 1.2 ใช้เครือข่ายพันธมิตรในการให้บริการ

กลยุทธ์ที่ 1.3 ใช้อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการพัฒนารูปแบบและ
ช่องทางในการให้บริการรูปแบบใหม่

กลยุทธ์ที่ 1.4 ให้ผู้ใช้บริการเป็นผู้มีส่วนร่วมพัฒนา ตรวจสอบ และประเมินการให้บริการ

กลยุทธ์ที่ 1.5 ปรับปรุงกระบวนการในการให้บริการและร้องเรียนการบริการที่รวดเร็ว ครบถ้วน
เป็นธรรม และชัดเจน

กลยุทธ์ที่ 1.6 ส่งเสริมและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตและการทำงานของลูกจ้าง/ผู้ประกันตน

กลยุทธ์ที่ 1.7 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ของงานประกันสังคมให้ถูกต้องตรงความเป็นจริงอย่าง
ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

กลยุทธ์ที่ 1.8 เสริมสร้างและผลักดันความรู้ของประกันสังคมให้บรรจุเป็นความรู้พื้นฐานของคน
ไทยทุกคน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาสิทธิประโยชน์ควบคู่กับการสร้างเสถียรภาพกองทุนอย่างสมดุล เหมาะสมและเป็นธรรม (มั่นคง เป็นธรรม)

เป้าประสงค์

1. พัฒนารูปแบบสิทธิประโยชน์และขยายความคุ้มครองที่ครอบคลุม และเหมาะสมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงาน โดยตั้งอยู่บนบรรทัดฐานของเงินสมทบที่สมดุล
2. กองทุนมีเสถียรภาพพร้อมเป็นหลักประกันของผู้ประกันตนปัจจุบัน และรองรับการขยายความคุ้มครอง และสิทธิประโยชน์ในอนาคต

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 2.1 พัฒนารูปแบบสิทธิประโยชน์และขยายความคุ้มครองที่สอดคล้องกับการปรับปรุงเงินสมทบที่สมดุล

กลยุทธ์ที่ 2.2 สร้างความมั่นคงและมั่นคงให้กับกองทุน

กลยุทธ์ที่ 2.3 สร้างกลไกหรือเครื่องมือในการติดตาม เดือนกึ่งล่วงหน้าและตัดสินใจที่เชื่อมโยงสิทธิประโยชน์ เงินสมทบ และการลงทุน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาผู้องค์กรแห่งความเป็นเลิศ ด้วยการบริหารอย่างมืออาชีพ (ก้าวหน้า เป็นสุข)

เป้าประสงค์

1. สำนักงานประกันสังคมมีผลการดำเนินการที่ดีเยี่ยม จนเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยมี

1.1 โครงสร้าง ระบบงาน และการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ มีประสิทธิภาพ ความคล่องตัว และโปร่งใส สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันท่วงที

1.2 ผู้บริหารที่มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถ และมีภาวะผู้นำในการนำพาองค์กรอย่างมืออาชีพ

1.3 บุคลากร ที่มีความรู้ ทักษะ และขวัญกำลังใจ พร้อมปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ระบบIT ที่ทันสมัย เชื่อมโยง และครอบคลุมควบคู่ไปกับฐานข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 3.1 พัฒนาบุคลากร ที่มีความรู้ ทักษะ และขวัญกำลังใจ พร้อมปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 3.2 ทบทวนและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ทันสมัย คุ่มค่า สามารถ เชื่อมโยงและครอบคลุม เพื่อรองรับการดำเนินการและการให้บริการในอนาคต

กลยุทธ์ที่ 3.3 ปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลให้ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สามารถรองรับ การดำเนินการและการให้บริการในอนาคต

กลยุทธ์ที่ 3.4 พัฒนาระบบบริหารรูปแบบใหม่ที่มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น ทันสมัย และมีธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ 3.5 พัฒนาระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินที่เป็นอิสระ และเปิดโอกาสให้มีส่วนรวมจากผู้มีส่วนได้เสีย และ/หรือองค์กรตรวจสอบจากภายนอก

กระทรวงสาธารณสุข มีหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัย 2 หน่วยงาน คือ โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี สังกัดกรมการแพทย์ และสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี ดำเนินการโดยกลุ่มศูนย์การแพทย์เฉพาะทางด้านอาชีวเวชศาสตร์ และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์เฉพาะทางสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านอาชีวเวชศาสตร์และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม

2. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์สาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านอาชีวเวชศาสตร์ และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมแก่สถานบริการสุขภาพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

3. จัดให้มีบริการเพื่อรองรับการส่งต่อผู้ป่วยระดับตติยภูมิสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านอาชีวเวชศาสตร์และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม

4. ให้การเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์สาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านอาชีวเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมแก่แพทย์และบุคลากรทางด้านสุขภาพในสถานบริการสุขภาพทั้งภาครัฐและเอกชน

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และการควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

2. กำหนดและพัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และรูปแบบการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

3. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน

4. ประสานและสนับสนุนการพัฒนาระบบ กลไก และเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

5. ประสานการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตรวจ วินิจฉัย และการรักษาโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักเทคโนโลยีความปลอดภัย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ และมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการประหยัคพลังงานในโรงงาน

2. ส่งเสริม สนับสนุนและให้บริการด้านเทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัย สุขอนามัย การบริหารความปลอดภัย

3. ป้องกันและประสานการระงับภัยจากโรงงาน และการประหยัพลังงาน

4. ให้บริการตรวจสอบความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบการ โรงงานหรือหน่วยงานภาครัฐที่ร้องขอ ที่มีความเสี่ยงสูงหรือจะต้องใช้ความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน

5. ตรวจสอบรายงานความปลอดภัยของผู้ประกอบการ โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง

6. ติดต่อและประสานความร่วมมือด้านความปลอดภัยโรงงานกับหน่วยงานองค์กรด้านความปลอดภัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากอุบัติเหตุ รวมทั้งการกีดกันทางการค้าด้วยเหตุผลจากความเสี่ยง

7. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักควบคุมวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและการใช้สารระเหย การกำหนดและจัดทำหลักเกณฑ์และมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันอันตรายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเคมีภัณฑ์ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ในฐานะหน่วยงานกลางร่วมกำหนดข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกิจการอุตสาหกรรม

สำนักโรงงานอุตสาหกรรมรายสาขา กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบโรงงาน และการดำเนินการอื่นๆ ตามกฎหมายโรงงาน กฎหมายวัตถุอันตราย และกฎหมายป้องกันการใช้สารระเหย โดยเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย มีขอบเขตการดูแลครอบคลุมจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ

การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

แผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มาแล้ว 2 ฉบับ โดยแผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับแรก (พ.ศ. 2545-2549) ประกอบด้วย แผนงานหลัก 9 แผนงาน คือ

การพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การบังคับใช้กฎหมาย โครงสร้างการบริหารความปลอดภัยฯ การขยายงานคุ้มครองด้านความปลอดภัยฯ การพัฒนาบุคลากร ระบบสารสนเทศความปลอดภัยฯ งานวิจัยและพัฒนา การควบคุมป้องกันอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน และการณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัยและสุขภาพอนามัย

ต่อมาแผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554) ได้กำหนดประเด็นเป็น 5 ยุทธศาสตร์ 33 โครงการ โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การยกระดับการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในองค์กรรวม การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ การกระตุ้นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัยฯ ทุกภาคส่วน การพัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านความปลอดภัย และระบบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อการพัฒนางานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2554 ได้มีการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 3 ซึ่งนับเป็น แผนแม่บทด้านความปลอดภัยฯ ฉบับแรกที่เป็นฉบับแห่งชาติที่เกิดจากการบูรณาการแผนแม่บทความปลอดภัยฯ ของกระทรวงแรงงานกับแผนปฏิบัติการตามระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัย สุขภาพอนามัยดี” ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยฯ ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2555-2559 โดยคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทความปลอดภัยฯ แห่งชาติฉบับนี้แล้ว

แนวคิดและหลักการของแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน แห่งชาติ ฉบับนี้ กำหนดกรอบเวลาให้เป็นแผนระยะกลาง 5 ปี มีการทบทวนแผนปฏิบัติการทุกปี สารสำคัญของแผนแม่บทความปลอดภัยฯ ฉบับใหม่นี้ มีความคาดหวังที่จะไปถึงจุดหมายหรือวิสัยทัศน์ คือ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” โดยมีพันธกิจได้แก่

- 1) กำหนดและพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 2) กำกับ ควบคุม และดูแล ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างการคุ้มครองแรงงานตามมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

เป้าประสงค์

1) นายจ้าง ลูกจ้าง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามมาตรฐานกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2) มีมาตรฐาน กฎหมายที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม และพัฒนาการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

กลยุทธ์

1) การพัฒนามาตรฐาน/กฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

2) การกำกับดูแล และพัฒนาระบบตรวจด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

3) การศึกษา วิจัย และสร้างเสริมวัฒนธรรมความคิดเพื่อการพัฒนาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

4) การส่งเสริมให้สถานประกอบการมีระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

เป้าประสงค์

เครือข่ายมีความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

- 1) การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่ายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานครอบคลุมทุกภาคส่วน
- 2) การพัฒนาและเสริมสร้างเครือข่ายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความเข้มแข็ง
- 3) การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่างประเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการองค์ความรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

เป้าประสงค์

- 1) มีระบบการจัดการองค์ความรู้ครอบคลุมทั้งกลุ่มบุคคล องค์กร และหน่วยงานทุกระดับ
- 2) มีองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยฯ สำหรับทุกวัย
- 3) ประชากรทุกกลุ่มเข้าถึงองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยฯ

กลยุทธ์

- 1) การสร้างและพัฒนาระบบองค์ความรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานครอบคลุมทุกภาคส่วน (นักเรียน นักศึกษาในแต่ละระดับของการศึกษา แรงงานในสถานประกอบการ แรงงานนอกระบบ ฯลฯ)
- 2) การส่งเสริมความรู้ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 3) การแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์กับองค์กรทั้งในและต่างประเทศ

4) การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

เป้าประสงค์

มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ และการให้บริการด้านความปลอดภัยฯ ที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1) การสร้าง พัฒนา และบูรณาการฐานข้อมูลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานและการเชื่อมโยง

2) การสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3) การส่งเสริมและพัฒนาระบบการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

4) การสื่อสารโดยใช้สารสนเทศสนับสนุนการประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

มีนโยบาย โครงสร้างการบริหาร แผนงาน มาตรการ กระบวนการ รูปแบบ เครื่องมือ และทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนา ในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1) การพัฒนากลไกการขับเคลื่อน และการบูรณาการงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย

และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2) การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีบทบาทร่วมในการบริหารจัดการงานด้านความปลอดภัย

อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

3) พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม

ในการทำงาน

4) จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ที่มีเอกภาพ

การติดตามผลการดำเนินงาน การประเมินผล และการทบทวนแผน จะมีการประสานงานและรวบรวมผลการดำเนินการปีละ 2 ครั้ง และทบทวนแผนงานโครงการปีละ 1 ครั้ง โดยคณะกรรมการ/คณะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือคณะกรรมการบริหารระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” สำหรับกลไกการกำหนดยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนแผนงาน และการติดตามประเมินผล จะเกิดขึ้นจากการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านต่างๆ ภายใต้คณะกรรมการบริหารระเบียบวาระแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกว่า 20 หน่วยงาน เพื่อรวบรวมผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเพื่อพิจารณาสืบต่อไป

สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ

ระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่หลักหน้าที่หนึ่งในการจัดทำและพัฒนา ระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพในประเทศ เป้าหมายเพื่อป้องกันกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง บรรยายสถานการณ์โรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การควบคุมป้องกัน โรคที่อยู่ในระบบเฝ้าระวัง 8 โรค คือ silicosis, byssinosis, asbestosis, พิษจากสารตะกั่ว หนูเลื้อยจากเสียงดัง พิษตัว

ทำลาย พิษสารปราบศัตรูพืช และบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมดำเนินการพัฒนาแนวทางการเฝ้าระวังโรคและสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน ฝึกอบรม สนับสนุนงบประมาณ และประเมินโครงการประจำปี หน่วยงานทุกระดับในท้องถิ่นดำเนินการสำรวจสถานที่ทำงาน คัดกรองโรคเบื้องต้น และแนะนำมาตรการควบคุมในสถานประกอบการ ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน และกระทรวงอุตสาหกรรมในการสำรวจสถานประกอบการ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาาระบบเฝ้าระวังต่อไป ปัจจุบันมีระบบเฝ้าระวังเชิงรุก 3 โรค คือ พิษสารตะกั่ว silicosis และพิษสารปราบศัตรูพืช

โครงการสถานที่ทำงานน่าอยู่น่าทำงาน (happy workplace)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม (กองอาชีวอนามัยเดิม) ได้ริเริ่มโครงการสถานที่ทำงานน่าอยู่น่าทำงาน เพื่อสร้างเสริมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของแรงงานในทุกสถานที่ทำงานทั่วประเทศ โครงการดังกล่าวอาศัยหลักการ healthy work approach ขององค์การอนามัยโลก เป้าหมายเพื่อ 1) สร้างความตระหนักของการสร้างเสริมสุขภาพคนงานในอุตสาหกรรมทุกประเภท 2) สร้างเครือข่ายและส่วนร่วมในการพัฒนาที่ทำงานอย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนาสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัยและปลอดโรค ในปี พ.ศ. 2545 มีสถานที่ทำงาน 2,443 แห่งเข้าร่วมโครงการดังกล่าวโดยสมัครใจ

อินโดนีเซีย

กฎหมายคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กฎหมายหลักเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในอินโดนีเซีย คือ Work Safety Act (Law No. 1, 1970) กฎหมายนี้ครอบคลุมสถานที่ทำงานทุกประเภทและมุ่งเน้นที่การป้องกันไม่ให้เกิดโรคและบาดเจ็บจากการทำงาน นอกจากนี้ภายใต้กฎหมาย Health Act (Law No. 23, 1992) ใน Article 23 ได้ครอบคลุมเกี่ยวกับอาชีวอนามัยโดยระบุให้มีการดำเนินการทางอาชีวอนามัยเพื่อให้คนทำงานมีสุขภาพดีโดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองหรือชุมชน และเพื่อให้เกิดการผลิตที่ดีร่วมกับการคุ้มครองแรงงานอย่างเหมาะสม

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กฎหมาย Work Safety Act (Law No.1, 1970) กำหนดให้ Department of Manpower and Transmigration (DEPNAKER) รับผิดชอบในการจัดทำนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ระดับประเทศ DEPNAKER สามารถกระจายอำนาจในการติดตามทางด้านเทคนิคได้ตามความเหมาะสม หน้าที่ในการตรวจสอบความปลอดภัยในที่ทำงานถูกกระจายไปยังรัฐบาลจังหวัดตั้งแต่ปี ค.ศ. 1984 โดย Directorate General of OSH Standards ทำหน้าที่ติดตามเกี่ยวกับกฎระเบียบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยทั่วไป และผู้ตรวจสอบแรงงาน (labour inspectors) และผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัย (OSH experts) ได้รับการแต่งตั้งจาก DEPNAKER ในการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย นอกจากนี้หน่วยงานหลักคือ DEPNAKER เแล้วยังมีหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยภายใต้กฎหมายอื่น เช่น Health Act และกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการทำเหมือง พลังงานนิวเคลียร์ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น ได้แก่ Department of Health, Department of Mining and Energy, Department of Industry

Directorate General of OSH Standards (PNKK) เป็นหน่วยงานภายใต้ DEPNAKER ทำหน้าที่กำกับผู้ตรวจแรงงานที่มีคุณสมบัติในการตรวจสอบด้านอาชีวอนามัยจำนวน 400 คน (จากผู้ตรวจแรงงานทั้งหมด 1,400 คนที่ทำการตรวจสอบแรงงานทั่วประเทศ ซึ่งทำงานภายใต้ Directorate General of Labour Inspection ของ DEPNAKER) PNKK Directorate แบ่งออกเป็น 4 หน่วยงานย่อย คือ 1) หน่วยเครื่องกล เครื่องจักรไอน้ำ และท่อแรงดัน (mechanics, steam engines and pressure vessels) 2) หน่วยอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม (occupational and environmental health) 3) สถาบันและผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OSH Institutions and expertise) และ 4) หน่วยก่อสร้างอาคาร ติดตั้งไฟฟ้า และอันตรายจากอัคคีภัย (building construction, electrical installations, and fire hazards) นอกจากนี้หน้าที่ตรวจสอบสถานที่ทำงานแล้ว PNKK ยังมีหน้าที่สอบสวนอุบัติเหตุ จัดฝึกอบรม สัมมนา และส่งเสริมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงการตรวจสอบและขึ้นทะเบียนเครื่องจักรขนาดใหญ่หรือเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ในปี ค.ศ. 2003 ได้มีการจัดองค์กรใหม่ของ DEPNAKER ทำให้ Directorate General of OSH Standards ถูกแบ่งออกเป็น 2 Directorates คือ Directorate of Occupational Safety Standards และ Directorate of Occupational Health Standards

Center for Development of Occupational Safety and Health (HIPERKES) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1964 (ชื่อเดิมคือ National Institute of Occupational Health and Safety) เป็นหน่วยงานวิจัยของ DEPNAKER ขึ้นกับ Directorate General of Manpower Planning and Developments หน้าที่ของ HIPERKES คือ 1) บริการโรงงานในการบ่งชี้สิ่งคุกคามต่อสุขภาพ การวัดและประเมินการรับสัมผัส ออกแบบและควบคุมสิ่งคุกคามต่อสุขภาพ และกำกับและประเมินผล 2) อบรมให้ความรู้แก่ผู้จัดการ

คณะกรรมการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สหภาพแรงงานและสภาหอการค้า แพทย์ประจำสถานประกอบการ และพยาบาล 3) วิจัยเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 4) การตรวจสุขภาพก่อนการทำงานและระหว่างทำงาน และ 5) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากของเสียโรงงาน หน้าที่สำคัญหน้าที่หนึ่งของ HIPERKES คือเสนอแนะมาตรฐานทางอาชีวอนามัยและช่วยเหลือในกระบวนการจัดทำมาตรฐานดังกล่าว HIPERKES มีห้องทดลองทางอาชีววิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และห้องทดลองทางอาชีวอนามัยในการตรวจวัด physical fitness และสนับสนุนการวินิจฉัยโรคจากการประกอบอาชีพ

ศูนย์อาชีวอนามัย (Occupational Health Centre) เป็นหน่วยงานภายใต้ Department of Health ทำหน้าที่จัดบริการด้านอาชีวอนามัย แบ่งหน่วยงานออกเป็น 1) หน่วยบริการอาชีวอนามัย (occupational health services section) 2) หน่วยอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม (occupational and environmental health section) และ 3) หน่วยบริหารจัดการ (administrative unit) ศูนย์อาชีวอนามัยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านอาชีวอนามัยสำหรับทั้งประเทศโดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์บริการสุขภาพของ Department of Health

National Tripartite Occupational Safety and Health Council (DK3N) ตั้งขึ้นโดย DEPNAKER ในปี ค.ศ. 1982 ในรูปแบบไตรภาคี เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและให้คำแนะนำแก่รัฐบาล สมาชิกของ DK3N ประกอบด้วยองค์กรสำคัญต่างๆ ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงตัวแทนจากนายจ้างและลูกจ้าง หน้าที่ของ DK3N คือ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศและระดับจังหวัด ช่วย DEPNAKER ในการเป็นพี่เลี้ยงให้แก่ OSH councils ระดับจังหวัด จัดทำวิจัย และจัดฝึกอบรมให้ความรู้

การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

อินโดนีเซียมีกฎหมายบังคับให้สถานประกอบการขนาดใหญ่หรือมีความเสี่ยงในการทำงานสูงต้องมีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยบริษัทที่มีพนักงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป หรือมีกระบวนการผลิตหรือวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน เช่น ระเบิด เพลิงไหม้ การปนเปื้อน และโรคจากการประกอบอาชีพต้องจัดให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Regulation of the Department of Manpower and Transmigration; No: PER.05/MEN/1996 on Occupational Safety And Health Management System) ระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบประเมินตามเกณฑ์ของรัฐบาล บริษัทจะได้รับประกาศนียบัตรเมื่อได้ดำเนินการอย่างน้อยร้อยละ 60 ของ 12 กิจกรรมหลัก หรือ 166 เกณฑ์ของระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ปัจจุบันหน่วยงาน PT Sucofindo ได้รับการมอบอำนาจจาก DEPNAKER ในการตรวจประเมินระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยบริษัทต่างๆ และหน่วยงาน Patra Nirbaya ได้รับอนุมัติจาก Department of Mining and Energy ในการตรวจประเมินดังกล่าวในบริษัทน้ำมัน ในปี ค.ศ. 2003 จากบริษัทประมาณ 170,000 แห่งมีเพียง 500 แห่งที่ผ่านการประเมินระบบบริหารจัดการ

ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในกฎหมาย Manpower Act (Law No. 13, 2003) ได้ระบุถึงระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Articles 86 and 87) โดยระบุเป็นสิทธิของพนักงานในการได้รับความคุ้มครองจากสิ่งคุกคามต่อสุขภาพและความปลอดภัย และระบุให้ทุกบริษัทต้องจัดให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในระบบบริหารจัดการทั่วไป ทำให้ Director of OSH Standards of DEPNAKER จัดลำดับความสำคัญของงาน 2 กิจกรรม คือ การจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับชาติ และการส่งเสริมให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในบริษัทต่างๆ

การจัดตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OSH committees) เป็นกระบวนการพัฒนาการปฏิบัติตามกฎหมายและดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในระดับสถานประกอบการ บริษัทที่มีพนักงานมากกว่า 50 คนขึ้นไป ต้องมีการตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน DEPNAKER ท้องถิ่น อย่างไรก็ตามหลายบริษัทยังไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดังกล่าว หรือมีการจัดตั้งแต่ไม่ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่

ระบบประกันสังคมในอินโดนีเซีย (Employees' social security scheme (JAMSOSTEK)) ถูกจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย Employees' Social Security Act in 1992 (Law No.3, 1992) รัฐบาลตั้งบริษัท PT JAMSOSTEK ขึ้นเพื่อบริหารจัดการระบบประกันสังคม ระบบประกันสังคมครอบคลุม 1) บาดเจ็บจากการทำงาน 2) ผู้สูงอายุ 3) การเสียชีวิต และ 4) บริการสุขภาพ นายจ้างที่มีพนักงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปหรือจ่ายค่าจ้างรายเดือนตั้งแต่ 1 ล้านรูเปียขึ้นไป ต้องจัดให้มีประกันสังคมแก่พนักงาน พนักงานที่บาดเจ็บจากการทำงานได้รับสิทธิประโยชน์คุ้มครอง 1) ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 2) ค่าการตรวจ รักษา และ/หรือการนอนโรงพยาบาล 3) ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพ และ 4) เงินทดแทนกรณีทุพพลภาพหรือเสียชีวิต เงินทดแทนการบาดเจ็บจากการทำงานถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบของนายจ้าง ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการดูแลการบาดเจ็บจากการทำงานมาจากนายจ้าง โดยทั่วไปนายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้าระบบประกันสังคมเพื่อครอบคลุมการบาดเจ็บจากการทำงานได้ 3 วิธี คือ 1) จ่ายเงินสมทบในอัตราคงที่ทุกประเภทสถานประกอบการโดยไม่ขึ้นกับประวัติการเกิดการบาดเจ็บในสถานประกอบการหรือประเภทสถานประกอบการ 2) อัตราจ่ายเงินสมทบขึ้นกับความเสี่ยงในการทำงานหรือประเภทอุตสาหกรรมโดยรวม แต่ไม่คำนึงถึงอัตราการบาดเจ็บรายสถานประกอบการ 3) อัตราจ่ายเงินสมทบขึ้นกับประวัติการบาดเจ็บจากการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการแต่ละแห่ง

เดือนแห่งอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ในแต่ละปี ระหว่าง 12 มกราคม ถึง 12 กุมภาพันธ์ DK3N จะประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมเดือนแห่งอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานมีการเปิดงานโดยประธานาธิบดี และกำหนดให้วันที่ 12 มกราคมของทุกปีเป็นวันความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ

มาเลเซีย

กฎหมายคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กฎหมายหลักด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของมาเลเซีย คือ Occupational Safety and Health Act (OSHA) 1994 เป็นกรอบข้อกำหนดทางกฎหมายในการส่งเสริม กระตุ้น และสนับสนุนให้เกิดมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) คุ้มครองความปลอดภัย สุขภาพ และสวัสดิการของพนักงานจากความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน
- 2) คุ้มครองบุคคลอื่นๆ ในที่ทำงานนอกเหนือจากพนักงานจากความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน
- 3) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงานให้สอดคล้องกับความจำเป็นทางกายภาพและจิตสังคม
- 4) เป็นช่องทางให้เกิดระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ ที่สอดคล้องกับกฎหมาย เพื่อก่อให้เกิดมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

กฎหมายดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และก่อให้เกิดโรงงานหรือองค์กรที่มีความปลอดภัยในการทำงานผ่านกระบวนการควบคุมตนเองในโรงงานหรือองค์กรเหล่านั้น เป้าหมายระยะยาวเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่ปลอดภัยและปลอดโรคที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานสำหรับลูกจ้างและนายจ้างทุกคนทั่วประเทศ OSHA 1994 กำหนดหน้าที่ทั่วไปของนายจ้าง ลูกจ้าง คนทำงานอิสระ ผู้ออกแบบ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จัดหาพืชและวัตถุดิบ หน้าที่เหล่านี้เป็นข้อกำหนดทั่วไปแต่ครอบคลุมหน้าที่สำหรับผู้เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ยังกำหนดข้อกฎหมายในการดำเนินการกับสุขภาพและความปลอดภัยของคนทำงานทั้งหมด และการคุ้มครองสาธารณชนจากกิจกรรมของสถานประกอบการต่างๆ กฎหมายที่ออกภายใต้ OSHA Act 1994 ประกอบด้วย

1. Employers' Safety and Health General Policy Statements (Exception) Regulations, 1995
2. Control of Industrial Major Accident Hazards Regulations, 1996
3. Classification, Packaging and Labelling of Hazardous Chemicals Regulations, 1997
4. Safety and Health Committee Regulations, 1996

5. Safety and Health Officer Regulations, 1997
6. Use and Standards of Exposure of Chemicals Hazardous to Health Regulations, 2000
7. Notification of Accident, Dangerous Occurrence, Occupational Poisoning and Occupational Disease Regulations, 2004

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

National Council of Occupational Safety and Health (NCOSH) จัดตั้งขึ้นในรูปไตรภาคีเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนระดับประเทศและในภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับความริเริ่มทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทำหน้าที่ให้แนวทางพื้นฐานและทิศทางสำหรับมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาการจัดการและบังคับใช้กฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

Department of Occupational Safety and Health (DOSH) สังกัด Ministry of Human Resources เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการออกกฎ ระเบียบ และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อตอบสนองต่อโจทย์ปัญหาและความต้องการของสาธารณชนในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป้าหมายเพื่อคุ้มครองความปลอดภัย สุขภาพ และคุณภาพชีวิตของคนทำงานและสาธารณชนที่อาจได้รับผลกระทบจากสิ่งคุกคามต่อสุขภาพจากกิจกรรมการผลิต ทำเหมือง ก่อสร้าง โรงแรมและกัฏตาคาร เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง ขนส่ง เก็บสินค้า และสื่อสาร บริการภาครัฐ บริการสาธารณสุขปโลก บริการการเงิน ประกันภัย อสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจ และบริการค้าปลีกและค้าส่ง

National Institute of Occupational Safety and Health (NIOSH) ก่อตั้งขึ้นมาในรูปบริษัทในความดูแลของ Ministry of Human Resources ในปี ค.ศ. 1992 โดยได้รับเงินสนับสนุนจาก Social Security Organisation (SOC SO) และรัฐบาล รับผิดชอบการฝึกอบรมและให้ความรู้ การส่งเสริมกิจกรรม และวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็นการเสริมการทำงานบังคับใช้กฎหมายของ DOSH

Social Security Organisation (SOC SO) เป็นหน่วยงานตั้งขึ้นตาม Employees' Social Security Act, 1969 และ Employees' Social Security (General) Regulations 1971 ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และจัดการระบบประกันสังคมสำหรับคนทำงานมาเลเซียทุกคน ซึ่งเรียกว่าระบบ PERKESO หรือ Pertubuhan Keselamatan Sosial

Ministry of Health มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและจัดการโรคจากการประกอบอาชีพ ผ่านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพ และการจัดบริการอาชีวอนามัย

หน่วยงานรัฐอื่นๆ หน่วยงานรัฐทุกแห่งมีหน้าที่ในการดูแลบุคลากรในสังกัดของตนให้มีสุขภาพดี ปราศจากโรคและการบาดเจ็บจากการทำงาน และในฐานะคู่สัญญากับบริษัทเอกชน ต้องคอยดูแลเอาใจใส่ สัญญาให้ครอบคลุมเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กฎหมาย Occupational Safety and Health Act 1994 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างและคนทำงานอิสระทุกคนในการจัดให้มีระบบความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสวัสดิการสำหรับพนักงานทุกคนในที่ทำงาน ดังนี้

- 1) จัดให้สถานที่ทำงานปลอดจากอุบัติเหตุและสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค
- 2) จัดให้มีระบบความปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรคในกระบวนการผลิต การจัดเก็บ และขนส่งของสารเคมี
- 3) จัดให้มีระบบข้อมูล คำแนะนำ ฝึกอบรม ที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรคสำหรับพนักงาน
- 4) ตรวจสอบและทำนุบำรุงให้ที่ทำงาน ตลอดจนการเข้าออกที่ทำงานปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค ตลอดเวลา
- 5) จัดให้มีสถานที่เพื่อสวัสดิการของพนักงานในที่ทำงานที่ปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค

ตามกฎหมายยังได้ระบุให้นายจ้างหรือคนทำงานอิสระต้องจัดทำนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และประกาศให้พนักงานทราบโดยทั่วกัน โดยกฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบที่ตายตัวในการจัดทำ และประกาศนโยบายดังกล่าว นอกจากนี้ต้องมีการปรับปรุงนโยบายในเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก 1 ปี เป็นต้น

สำหรับลูกจ้าง กฎหมายกำหนดให้ต้องดูแลความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของตนเองด้วย โดยลูกจ้างมีหน้าที่ ดังนี้

- 1) รับผิดชอบดูแลความปลอดภัยและสุขภาพของตนเอง และผู้อื่นที่อาจได้รับผลกระทบจากงานที่ตนทำ
- 2) ร่วมมือกับนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามหน้าที่ และข้อบังคับตามที่ระบุในกฎหมาย
- 3) สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลที่นายจ้างจัดให้ตลอดเวลาการทำงาน เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บและเกิดโรคจากการทำงาน
- 4) ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือมาตรการความปลอดภัยอาชีวอนามัยที่จัดโดยนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย (safety and health officers—SHO) สถานประกอบการบางแห่งต้องมีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการทำงานอย่างปลอดภัยใน

ที่ทำงานตามที่ระบุไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สถานประกอบการที่นายจ้างต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย ได้แก่

1) การปฏิบัติการอาคาร ได้แก่ การก่อสร้าง เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ซ่อมแซม หรือบูรณะตกแต่งอาคาร ที่มีมูลค่ามากกว่า 20 ล้านบาทตามเลเซีย

2) การก่อสร้างทางวิศวกรรม ได้แก่ ทางรถไฟ ก่อสร้าง เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง หรือซ่อมแซม ทำลายท่าเรือ อ่าว ถนน อุโมงค์ สะพาน และทางน้ำ ที่มีมูลค่ามากกว่า 20 ล้านบาทตามเลเซีย

3) การก่อสร้างเรือที่จ้างพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป

4) กิจกรรมเกี่ยวกับน้ำมันหรืออุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่จ้างพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป

5) อุตสาหกรรมเคมีหรือที่เกี่ยวข้องที่จ้างพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป

6) กิจกรรมผลิตหมอน้ำและท่อแรงดันที่จ้างพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป

7) อุตสาหกรรมโลหะที่มีกระบวนการขึ้นรูป ปั้น ตัด งอโลหะ ที่จ้างพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป

8) อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ที่มีกระบวนการตัด เลื่อย ขึ้นรูป ชัด ลอก หรือกระบวนการดังกล่าว ร่วมกันที่จ้างพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป

9) อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์ที่จ้างพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป

10) อุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ ที่จ้างพนักงานมากกว่า 500 คนขึ้นไป

ตามข้อบังคับ Occupational Safety and Health (Safety and Health Officer) Regulation 1997 กำหนดให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย มีหน้าที่ดังนี้

1) แนะนำนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบถึงมาตรการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำหรับพนักงานที่ทำงานในสถานประกอบการ

2) ดำรงที่ทำงานเพื่อระบุถึงเครื่องจักร โรงงาน อุปกรณ์ สารเคมี กระบวนการ หรือการใช้แรงงาน ที่เสี่ยงต่อการเกิดบาดเจ็บหรือโรคจากการทำงาน

3) สอบสวนอุบัติเหตุ เหตุการณ์ที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ เหตุการณ์อันตราย การเกิดพิษหรือโรคจากการทำงานที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน

4) ช่วยนายจ้างหรือคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการจัดดำเนินการ โครงการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน

5) ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

6) ช่วยคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตรวจสอบดูประสิทธิภาพและประสิทธิผลของมาตรการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน

7) รวบรวม วิเคราะห์ และจัดเก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุ เหตุอันตราย การเกิดพิษและโรคจากการทำงานที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน

8) ช่วยเจ้าหน้าที่จาก Department of Safety and Health หรือหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่

9) ดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอื่นๆ ตามที่นายจ้างหรือผู้รับผิดชอบมอบหมาย

คณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Safety and Health Committee) กฎหมายระบุใน section 30 ของ OSHA ให้สถานประกอบการที่มีพนักงานมากกว่า 40 คนหรือสถานประกอบการที่ Director-General of Safety and Health กำหนด จัดให้มีคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน คณะกรรมการประกอบด้วยประธาน เลขานุการ และตัวแทนจากทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง นายจ้างหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่ประธาน และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัยเป็นเลขานุการ หากไม่มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย ให้ประธานแต่งตั้งเลขานุการจากการลงคะแนนเสียงของคณะกรรมการ

กลยุทธ์การดำเนินงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของทุนมนุษย์ผ่านการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานที่ทำงานทั่วประเทศ กลยุทธ์ทั้งสี่ คือ

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำและการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ มีเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในหน่วยงาน และมีการดำเนินการอย่างค

- 1) ส่งเสริมกรอบกฎหมายและนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  - 2) จัดการสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  - 3) จัดระบบบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ
  - 4) จัดโครงการพิเศษและวิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  - 5) รวบรวมแนวทางปฏิบัติที่ดีด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  - 6) เสริมสร้างความเข้มแข็งของ NIOSH
  - 7) สนับสนุนการฝึกอบรมและบริการข้อมูลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  - 8) เสริมสร้างศักยภาพหน่วยงานภาครัฐในการทำให้เกิดผลลัพธ์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  - 9) สนับสนุน พัฒนา และกระตุ้นให้เกิดวิจัยและพัฒนาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  - 10) ให้รางวัลและเชิดชูสถานประกอบการที่ดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้ดี
  - 11) นำเสนอระบบประกันสังคมที่อิงกับความเสี่ยงในการทำงาน
  - 12) รับรองกฎหมายและข้อเสนอแนะขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ
  - 13) จัดโครงการฟื้นฟูสภาพและกลับเข้าไปทำงานหลังป่วยหรือบาดเจ็บ
- กลยุทธ์ที่ 2 ทำให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการเสียชีวิตเนื่องมาจากการทำงานลงร้อยละ 20 จาก 12.4 ต่อ 100,000 และลดอัตราการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากการทำงานลงร้อยละ 30 จาก 6.1 ต่อ 1,000 ในปี ค.ศ. 2005

- 1) ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัย
- 2) ป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) กำจัดสิ่งคุกคามต่อสุขภาพตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบสถานที่ทำงาน
- 4) ออกแบบและพัฒนาสิ่งแวดล้อม ระบบ และผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัย
- 5) พัฒนาความรู้และข้อมูลด้านป้องกันการบาดเจ็บให้ก้าวหน้า
- 6) เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความเป็นผู้นำในภาคอุตสาหกรรมและการมีส่วนร่วมของธุรกิจและชุมชน

เป้าหมายเพื่อให้อุตสาหกรรมต่างๆ พัฒนาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน และมีการสนับสนุนอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจากชุมชน

- 1) สร้างศักยภาพการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เข้มแข็ง
- 2) จัดให้สมาคมภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ดำเนินโครงการเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- 3) ผลักดันการพัฒนาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยผ่านทางองค์กรผู้ค้า ผู้รับเหมาช่วง และผู้

จัดหาวัตถุดิบ

4) คาดการณ์และสะท้อนความเสียหายจากการบาดเจ็บและส่งเสริมแนวทางการจัดการที่ดีด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในภาคอุตสาหกรรม

5) จัดให้มีการใส่แนวทางการปฏิบัติด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเข้าไปในสัญญา

6) จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทหรือสมาคมที่เป็นประโยชน์และทันสมัย

7) ค้นหาและระบุผู้นำภาคอุตสาหกรรมและชุมชนที่มีบทบาทในการเผยแพร่งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศที่เข้มแข็ง เป้าหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับผู้ปฏิบัติงานด้านอาชีวอนามัย และมีข้อตกลงกับองค์กรระหว่างประเทศด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

1) เสริมสร้างศักยภาพของ NCOSH

2) เสริมสร้างร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและระหว่างองค์กรในระดับประเทศและนานาชาติ

3) พัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศให้ได้เป็นกรรมการในองค์กรระหว่างประเทศ

ฟิลิปปินส์

กฎหมายคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงานในฟิลิปปินส์ดำเนินการภายใต้กฎหมายและระเบียบหลายระดับ ได้แก่

1. Philippine Constitution of 1987 ระบุไว้อย่างกว้างๆ ให้รัฐบาลดำเนินการให้เกิดการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมแก่แรงงาน เพื่อตอบสนองแก่แรงงานที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

2. Philippine Labor Code Book IV on Health, Safety and Social Welfare Benefits เป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันและชดเชยการบาดเจ็บและโรคที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน Title I ของ Book IV เป็นเรื่องเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ ทัศนกรรม และอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ในเรื่องบริการทางการแพทย์และทัศนกรรมระบุให้นายจ้างจัดหาโรงพยาบาลที่อยู่ห่างจากที่ทำงานไม่เกิน 5 กิโลเมตรหรือเดินทางไม่เกิน 25 นาทีสำหรับลูกจ้าง และต้องจัดหยานพาหนะขนส่งพนักงานในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน สำหรับเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระบุถึงมาตรฐานทางสุขภาพและความปลอดภัย และหน่วยงานที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามมาตรฐาน นายจ้างไม่ว่าประกอบอาชีพโดยหวังผลกำไรหรือไม่ก็ตาม รัฐบาล และหน่วยงานของรัฐบาลที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานดังกล่าว หลักการพื้นฐานของมาตรฐานดังกล่าวเป็นการให้นายจ้างทุกคนจัดให้ที่ทำงานปราศจากสิ่งคุกคามต่อสุขภาพของลูกจ้างหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน

Title II ของ Book IV เป็นเรื่องเกี่ยวกับการชดเชยสำหรับลูกจ้างและกองทุนประกันของรัฐ โดยระบุให้รัฐบาลจัดให้มีกองทุนประกันของรัฐ เพื่อชดเชยรายได้ ค่ารักษาพยาบาลสำหรับลูกจ้างหรือครอบครัวในกรณีทุพพลภาพหรือเสียชีวิต นายจ้างทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว เพื่อให้กองทุนจ่ายเงินชดเชยกรณีลูกจ้างของตนเองต้องได้รับการชดเชย

3. Occupational Safety and Health Standards (OSHS) ได้รับการจัดทำขึ้นในปี ค.ศ. 1978 เพื่อเป็นกฎระเบียบเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ครอบคลุมการฝึกอบรมบุคลากรด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การควบคุมทางอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล วัตถุอันตราย การใช้และจัดเก็บสารเคมี ท่อแรงดัน ที่ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร การป้องกันและควบคุมเพลิง สารเคมีทางการเกษตร และบริการอาชีวอนามัย

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

Department of Labor and Employment (DOLE) เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หน่วยงานและองค์กรภายใต้ DOLE หลายแห่งเกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในแง่มุมที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะการป้องกัน บังคับใช้กฎหมาย พื้นฟูสภาพ และชดเชยการบาดเจ็บและโรคจากการประกอบอาชีพ Occupational Safety and Health Center (OSHC) เป็นหน่วยงานในสังกัด DOLE ที่ดำเนินการตาม Executive Order 307 และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่หลักเกี่ยวกับการวิจัยด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ฝึกอบรมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และบริการทางเทคนิค เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการ Zero Accident Program (ZAP) ซึ่งเป็นโครงการหลักของ DOLE ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ของ DOLE (DOLE regional offices) OSHC มีหน้าที่ตามกฎหมายในการพัฒนาศักยภาพภาครัฐในการป้องกัน ชัด หรือลดการบาดเจ็บ โรค และเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน จัดกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของ คนทำงาน และเป็นแหล่งผู้เชี่ยวชาญและศูนย์การฝึกอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป้าหมายหลักของกิจกรรมดังกล่าวมุ่งเน้นการป้องกันการบาดเจ็บ โรคและเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน โดยครอบคลุมถึงการเพิ่มพูนศักยภาพ ฝึกอบรม วิจัย และจัดบริการทางเทคนิค

Civil Service Commission (CSC) เป็นองค์กรอิสระที่ดูแลหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด มีการออก memorandum circulars ต่างๆ ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ เช่น สภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม นโยบายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน การตรวจสภาพจิต ก่อนเข้าทำงาน เป็นต้น นโยบายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย สภาพแวดล้อมในการทำงาน หลักความสมดุลและสิ่งแวดล้อมด้านเพื่อนร่วมงาน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ตารางการทำงาน สิทธิการหยุดงาน ความปลอดภัย และนโยบายด้านจิตสังคม จากข้อตกลงระหว่าง CSC กับสหภาพบุคลากรภาครัฐ บุคลากรภาครัฐสามารถขอคำปรึกษาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจากหน่วยงานอื่นๆ โดยตรง CSC มีการดำเนินการปรึกษากับ OSHC และสหภาพบุคลากรภาครัฐเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งในกิจกรรมอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยเฉพาะการศึกษาดูแนวทางปฏิบัติภาคเอกชนมาปรับใช้กับภาครัฐ เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง การจัดทำระบบเก็บข้อมูล รายงาน และแจ้งเตือนเกี่ยวกับโรคและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน และเสริมสร้างความแข็งแกร่งแก่บริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่ง

Department of Local Government (DILG) มีพนักงานตรวจสอบสุขาภิบาล (sanitary inspectors) ในสังกัด 3,000 คนทั่วประเทศภายใต้กำกับของหน่วยปกครองท้องถิ่น (Local Government Units—LGUs) นอกจากนี้ DILG มีเจ้าหน้าที่อาคารหรือวิศวกรท้องถิ่นในการตรวจสอบอาคารภายใต้ National Building Code มีหน่วยงาน Bureau of Fire and Protection ดูแลเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมและระงับอัคคีภัย โดยรวมถึงมาตรฐานการก่อสร้างและป้องกันอัคคีภัยของอาคาร DILG ได้ทำข้อตกลงกับ DOLE ในการส่งเสริมโครงการปลอดสารเสพติดในสถานที่ทำงาน โครงการลดอุบัติเหตุในที่ทำงานเป็นศูนย์ (ZAP) และยังมีส่วนร่วมกับ Philippine National AIDS Council ในการรณรงค์เรื่อง HIV ในที่ทำงาน

Department of Health (DOH) เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการเครือข่าย Interagency on Environmental Health (IACEH) เป้าหมายของเครือข่ายดังกล่าวเพื่อคุ้มครองบุคคล ครอบครัว คนทำงาน และชุมชนจากการสัมผัสถึงคุกคามต่อสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม IACEH ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีอนุกรรมการหลายชุด โดยชุดหนึ่งเป็นอนุกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยซึ่งมีตัวแทนจาก OSHC-DOLE เป็นประธาน อนุกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยดูแลเกี่ยวกับการประสานงานข้ามหน่วยงานในการลดการสัมผัสมลพิษจากสิ่งแวดล้อมของโรงงาน มีความร่วมมือระหว่าง OSHC และ DOH ในการจัดอบรมแก่เจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพระดับจังหวัด เมือง ท้องถิ่น แพทย์ และพยาบาลสาธารณสุขเกี่ยวกับการป้องกัน ค้นหา และจัดการ โรคและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน

Department of Agriculture (DA) จัดทำนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมใช้สารปราบศัตรูพืชและปุ๋ยเคมี และส่งเสริมการใช้วิธีเกษตรชีวภาพ ทำการตรวจปริมาณสารเคมีตกค้างในพืชผลการเกษตร และจัดทำนโยบายความปลอดภัยของเกษตรกรในการใช้สารปราบศัตรูพืช นอกจากนี้ยังคอยกำกับติดตามให้แรงงานภาคเกษตรทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวันตามกฎหมายกำหนด และค่าชดเชยแก่เกษตรกรในกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตระหว่างการทำงาน

Department of Environment and Natural Resources (DENR) ร่วมกับ OSHC ในการดูแลเกี่ยวกับ Persistent Organic Pollutants (POPS) การควบคุมมลพิษสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม และจัดการอุบัติเหตุที่เกิดจากสถานที่ทำงาน

Philippine Ports Authority (PPA) ดูแลการก่อสร้าง บำรุงรักษา และดำเนินการของท่าเรือต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ โดยครอบคลุมถึงมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของท่าเรือได้แก่ มาตรฐานการจัดการเกี่ยวกับการขนย้าย และจัดเก็บสินค้าอันตรายประเภทวัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ สารกัมมันตรังสี สารเคมีอันตราย และสารเคมีที่มีฤทธิ์กัดกร่อน

Maritime Industry Authority (MARINA) ดำเนินการควบคุมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการเดินเรือในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย MARINA จัดทำโครงการทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับ

อุตสาหกรรมการเดินเรือและให้ความร่วมมือกับนานาประเทศในด้านความปลอดภัยในอุตสาหกรรมการเดินเรือ

การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ในปี พ.ศ. 2549 มีการจ้างงานในฟิลิปปินส์ ทั้งหมด 33 ล้านคน อยู่ในภาคเกษตรกรรม 11.8 ล้านคน อุตสาหกรรม 4.9 ล้านคน และภาคบริการ 15.7 ล้านคน โดยเป็นคนทำงานอายุ 15-44 ปี จำนวน 22.6 ล้านคน และอายุ 45-65 ปี จำนวน 9.8 ล้านคน จากจำนวนสถานประกอบการประมาณ 800,000 แห่ง เป็นสถานประกอบการที่จ้างคนงานมากกว่า 200 คน ประมาณ 3,000 แห่ง ประมาณ 70,000 สถานประกอบการขนาดกลางและเล็กที่จ้างคนงาน 10-199 คน ส่วนมากของสถานประกอบการ ประมาณ 750,000 แห่ง จ้างคนงานน้อยกว่า 10 คน ประมาณการว่ามีคนงานเพียง 2.2 ล้านคนในสถานประกอบการขนาดกลางและใหญ่ จากคนงานทั้งหมด 33 ล้านคน ที่ได้รับความคุ้มครองด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 90 ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างเหมาะสม

ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับชาติของฟิลิปปินส์เป็นการร่วมกันระหว่างการบริหารบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน โดยเฉพาะ DOLE องค์กรนายจ้าง ลูกจ้าง และหน่วยงานรัฐอื่นๆ มีความร่วมมือกันในรูปแบบไตรภาคีระดับชาติผ่านทาง Tripartite Industrial Peace Council (TIPC) และในระดับองค์กรผ่านทางรูปคณะกรรมการไตรภาคีของ OSHC และ ECC

DOLE ให้ความสำคัญกับกิจกรรมป้องกันการบาดเจ็บและโรคจากการทำงานผ่านทาง Occupational Safety and Health Center (OSHC) ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ (Regional Offices) Employees' Compensation Commission (ECC) และ Bureau of Working Conditions (BWC) โดยทำงานร่วมกับองค์กรนายจ้างและลูกจ้าง แผนกลยุทธ์ปี ค.ศ. 1998-2004 ของ OSHC ได้วางกรอบสำหรับผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ องค์กรนายจ้างและลูกจ้าง ในการจัดกิจกรรมอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การดำเนินการร่วมกันดังกล่าววางแผนเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและปลอดโรคจากการทำงาน ผ่านนโยบายและโครงการที่ยั่งยืน บริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง จัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย กลุ่มเป้าหมายเป็นลูกจ้าง บริษัท สำนักงานรัฐบาลและเอกชน สหภาพการค้า และองค์กรลูกจ้าง หรือองค์กร/ชุมชนต่างๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือทางเทคนิค

โครงการ “Zero Accident Program” – ZAP เป็นโครงการสำคัญระดับชาติเพื่อให้สถานประกอบการและคนงานเข้าถึงระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมากขึ้น โครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน “Decent Work and OSH for All” ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวในการส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของคนงานผ่านกระบวนการให้คำแนะนำ เสริมสร้างความสามารถ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ความร่วมมือเครือข่าย และส่งเสริมผลิตภาพ OSHC ประสานงานการดำเนินโครงการ

ZAP ทั่วประเทศ ในระดับเขตพื้นที่ที่มีการฝึกอบรมผู้รับผิดชอบในการจัดการประสานงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่

ในด้านการวิจัย OSHC ได้ดำเนินการวิจัยกว่า 90 เรื่องในระหว่างปี ค.ศ. 1998-2004 โดยเน้นเกี่ยวกับการป้องกันและลดการบาดเจ็บและโรคจากการทำงานเกี่ยวเนื่องจากการทำงาน การทบทวนสนับสนุน และปรับให้ทันสมัยสำหรับรายการเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือการจัดทำและบังคับใช้มาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย OSHC ได้ดำเนินการศึกษาสภาพสุขภาพและความปลอดภัยของแรงงานทั้งในภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมก่อสร้าง การผลิต เกษตร และบริการ ตลอดจนศึกษาในกลุ่มเปราะบาง เช่น แรงงานนอกระบบ แรงงานเด็ก OSHC ได้ร่วมกับ Philippine College of Occupational Medicine (PCOM) จัดทำระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงาน งานวิจัยต่างๆ ถูกถ่ายทอดไปยังสถานประกอบการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อการติดตามอย่างเหมาะสม

ด้านการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคและบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นการให้ความช่วยเหลือกรณีเร่งด่วนฉุกเฉิน หรือแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาระยะกลาง เช่น โครงการฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคและบริการครอบคลุมเกี่ยวกับตรวจสอบสภาพด้านอาชีวอนามัย ตรวจสอบความปลอดภัย ตรวจวัดสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน ทดสอบอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล และตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อหาสารพิษและโลหะหนัก รวมถึงการพัฒนาและออกแนวทางทางเทคนิคและช่วยเหลือในการสร้างนโยบายและโครงการเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สารเสพติด HIV/AIDS และวัณโรค งานบริการขยายไปถึงสำนักงาน DOLE องค์กรและสถานประกอบการภาครัฐและเอกชน สหภาพการค้า องค์กรนายจ้าง ลูกจ้าง องค์กรเอกชน สมาชิกรัฐสภา และรัฐบาล นอกจากนี้มีการให้ความช่วยเหลือกับผู้ตรวจแรงงานในกรณีอันตรายและอุบัติเหตุรุนแรงที่ส่งผลต่อคนงานและชุมชน และมีบทบาทในกรณีอุบัติเหตุระดับชาติ โดยเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดจากสถานประกอบการ เช่น สารเคมีหรือน้ำมันรั่วไหล OSHC ประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่รับผิดชอบในกรณีที่มีความต้องการทางเทคนิคนอกเขตพื้นที่ของ OSHC ส่วนกลาง OSHC ให้ความเชี่ยวชาญแก่ Bureau of Working Conditions และ Employees' Compensation Commission (ECC) โดยช่วยเหลือในการทบทวนและจัดทำนโยบายและโครงการต่างๆ ให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อพัฒนาระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสร้างนโยบายใหม่ๆ และทบทวนปรับปรุงรายการโรคจากการทำงานอย่างต่อเนื่อง OSHC มีห้องปฏิบัติการ 5 แห่ง สำหรับอาชีวอนามัย อาชีววิทยาศาสตร์ และทดสอบอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

OSHC ทำการอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะสถานประกอบการขนาดกลางและใหญ่ สิ้นปี ค.ศ. 2005 ศูนย์ทำการอบรมแก่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยและสมาชิกคณะกรรมการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และคนงานประมาณ 28,000 คน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ผ่านการฝึกอบรมมีจำนวนจำกัด มีนักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 856 คน ที่ปรึกษาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 34 คน องค์กรจัดอบรมอาชีวอนามัย 18 แห่ง และองค์กรทดสอบเครื่องจักรก่อสร้างขนาดใหญ่ 4

แห่ง ปัจจุบัน OSHC จัดการอบรมที่บังคับตามกฎหมาย 5 ประเภท และอบรมพิเศษ 19 หลักสูตร มีการมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้ผ่านการอบรมทุกหลักสูตร หลักสูตรพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และหลักสูตรความปลอดภัยก่อสร้าง จำนวน 40 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทั่วไป (general safety officer) หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยก่อสร้าง (construction safety officer) สำหรับการจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย OSHC จัดโปรแกรมอบรมเน้นเรื่องสารเคมีในเรื่องหลักการอาชีวเวชศาสตร์ ตรวจวัดสารเคมีในสิ่งแวดล้อมที่ทำงาน ระบบระบายอากาศ ทำงานกับสารเคมีอย่างปลอดภัย และระบบฉลากสารเคมี (Globally Harmonized System of Labelling Chemicals—GHS)

OSHC ยังทำหน้าที่เป็นหน่วยงานข้อมูลและนวัตกรรมเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป้าหมายเพื่อเพิ่มจำนวนคนงานและสถานประกอบการที่มีข้อมูลอาชีวอนามัยที่ถูกต้อง เหมาะสม และทันสมัย กลวิธีการเผยแพร่ข้อมูลและการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างคนงาน นายจ้าง สาธารณชน และผู้เกี่ยวข้องผ่านทางสื่อสารมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สิ่งพิมพ์ ประชุม หรือการให้คำปรึกษา แผนการสื่อสารข้อมูลถูกจัดทำขึ้นทุกปีโดยมีการศึกษาถึงธรรมชาติผู้รับข้อมูล วัตถุประสงค์การสื่อสาร และบูรณาการเข้ากับแผนงานของ Department of Labor and Employment จากนั้นมีการจัดทำสื่อประเภทต่างๆ ตามกลุ่มเป้าหมาย ช่องทางการสื่อสารหลักผ่านทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ ทำให้เกิดความตื่นตัวเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประชาชนทั่วไป และเกิดความต้องการรับการอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

รางวัล Gawad Kaligtasan and Kalusugan Awards (GKK) เป็นการส่งเสริมให้มีการจัดทำแบบอย่างที่ดี (best practices) ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็นรางวัลระดับชาติส่งเสริมให้มีการเผยแพร่แบบอย่างที่ดีจากสถานประกอบการแห่งหนึ่งไปยังสาธารณชน เป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมการป้องกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รางวัลดังกล่าวจัดโดย DOLE ให้แก่สถานประกอบการที่มีแบบอย่างที่ดีด้านคุ้มครองความปลอดภัยและโรคจากการทำงานในคนงาน สถานที่ทำงาน และชุมชน เป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งของ Zero Accident Program (ZAP) เพื่อทำให้อัตราการบาดเจ็บจากการทำงานเป็นศูนย์ (Zero Accident)

OSHC ตั้งอยู่ในเมือง Quezon City ไม่มีสำนักงานย่อย การทำงานในเขตพื้นที่อื่นๆ ทำผ่านสำนักงานเขตพื้นที่ของ DOLE และเครือข่ายท้องถิ่นขององค์กรนายจ้าง ลูกจ้าง หน่วยงานรัฐอื่นๆ องค์กรเอกชน และรัฐบาลท้องถิ่น โดยใช้โครงการ Zero Accident Program (ZAP) เป็นกรอบในการทำงานร่วมกันผ่านกิจกรรมอบรม ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค กิจกรรมบูรณาการทำงานด้วยกันก่อให้เกิดความสำเร็จ

สิงคโปร์

กฎหมายคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กฎหมายหลักด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของสิงคโปร์ คือ Workplace Safety and Health Act 2006 โดยมีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ลดความเสี่ยงที่แหล่งกำเนิดโดยต้องการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดหรือลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทำงาน 2) ปลุกฝังผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้เห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมและเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยด้วยตนเอง และ 3) ป้องกันอุบัติเหตุโดยการลงโทษขั้นสูงสำหรับการจัดการความปลอดภัยที่ไม่ดี ลักษณะเด่นที่สำคัญของ Workplace Safety and Health Act คือ

1. กำหนดให้เป็นความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับในสถานที่ทำงานในการดูแลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
2. มุ่งเน้นที่ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยและผลลัพธ์จากการดำเนินการมากกว่าการปฏิบัติตามกฎหมาย
3. ทำให้การบังคับใช้กฎหมายง่ายขึ้นโดยการออกมาตรการเยียวยา
4. มีบทลงโทษอย่างรุนแรงสำหรับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและพฤติกรรมเสี่ยง

Workplace Safety & Health Act ครอบคลุมโรงงานและสถานที่ทำงานทุกประเภท โดยนายจ้างต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงเพื่อกำจัดหรือควบคุมความเสี่ยงต่อลูกจ้าง จัดสถานที่ทำงานให้ปลอดภัยสำหรับลูกจ้าง ดูแลให้ลูกจ้างทำงานกับเครื่องจักร เครื่องมือ พืช วัสดุ และสารเคมีอย่างปลอดภัย พัฒนาและจัดระบบการควบคุมเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และจัดการให้คำแนะนำ ข้อมูล ฝึกอบรมและการคุมงานแก่ลูกจ้าง สำหรับลูกจ้างต้องดำเนินการตามหลักและกระบวนการทำงานอย่างปลอดภัยที่นายจ้างจัดให้ ไม่เข้าร่วมในกิจกรรมที่เสี่ยงต่ออันตราย ใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมตลอดการทำงาน และไม่ร่วมในกิจกรรมที่ประมาทและอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ผู้ทำงานอิสระต้องดำเนินการมาตรการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามกฎหมายเพื่อคุ้มครองสาธารณสุขด้วย

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

Occupational Safety and Health Division (OSHD) สังกัด Ministry of Manpower ทำหน้าที่ส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศ มีเป้าหมายที่จะลดอัตราการตายจากการทำงานให้เหลือน้อยกว่า 1.8 ต่อคนทำงาน 100,000 คนภายในปี ค.ศ. 2018 และทำให้สิงคโปร์เป็นผู้นำระดับนานาชาติในด้านมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย แผนยุทธศาสตร์ของ OSHD มุ่งหวังผลลัพธ์อันประกอบด้วย

1. ลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตในสถานที่ทำงาน
2. มีการผนวกเอาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจ
3. สิงคโปร์ได้รับการยอมรับเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
4. มีการยอมรับเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของสิงคโปร์

OSHD มีหน้าที่ดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามกรอบแนวทางใหม่ภายใต้กฎหมาย Workplace Safety and Health Act 2006 ผ่านกระบวนการออกและบังคับใช้กฎ ระเบียบ นโยบาย เสริมสร้างศักยภาพ ตลอดจนโครงการการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ OSHD แบ่งส่วนการทำงานเป็น 4 หน่วยงาน คือ

1. OSH policy, information and corporate services department ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและวางแผน ตลอดจนผลักดันให้สถานที่ทำงานพัฒนาสู่ความเป็นเลิศด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และวิเคราะห์ ระบุแนวโน้มสถานการณ์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยอาศัยระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ แหล่งข้อมูลคุณภาพ และข้อมูลอัจฉริยะของธุรกิจ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานที่ทำงานผ่านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรในสถานที่ทำงานประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการดำเนินชีวิตและการทำงาน ตลอดจนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านมาตรฐานสำหรับลูกจ้าง

2. OSH inspectorate ดำเนินการลดความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยการตรวจสอบ ฝ่าละออง และบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้สถานที่ทำงานต่างๆ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐาน นอกจากนี้ยังทำการสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานและแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเกิดอุบัติเหตุกับอุตสาหกรรม

3. OSH specialist department ให้การสนับสนุนทางวิชาการในการพัฒนามาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติที่ดีด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสอบสวนอุบัติเหตุและโรคจากการประกอบอาชีพที่ซับซ้อน หน่วยงานนี้มีหน้าที่หลักในการวิจัย พัฒนา และดำเนินการกลยุทธ์ โครงการสำหรับสิ่งคุกคามต่อสุขภาพและอุตสาหกรรมแต่ละประเภท และเป็นหน่วยประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศ

4. Work injury compensation department เป็นหน่วยงานบริหารจัดการระบบการทดแทนการบาดเจ็บจากการทำงาน (work injury compensation system) เพื่อช่วยเหลือคนทำงานหรือญาติของคนทำงานที่เสียชีวิตเบิกเงินทดแทนกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการทำงาน นอกจากนี้ยังรับผิดชอบระบบรายงานการบาดเจ็บ โรค และเหตุอันตรายจากการทำงาน

Workplace Safety and Health Council ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2008 ประกอบด้วยตัวแทนจากอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ ก่อสร้าง ผลิต เติมน้ำมัน ปิโตรเคมี และขนส่ง รัฐบาล สหภาพ และวิชาชีพทางกฎหมาย ประกัน และนักวิชาการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทำงานร่วมกับ OSHD และหน่วยงานรัฐอื่นๆ อุตสาหกรรม สหภาพและองค์กรวิชาชีพในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับยกระดับมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หน้าที่หลักประกอบด้วยการเสริมสร้างศักยภาพภาคอุตสาหกรรมในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ดีขึ้น ส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงานและเชิดชูบริษัทที่มีการจัดการที่ดี และจัดทำแนวทางการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เหมาะสม.

การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ในปี ค.ศ. 2005 รัฐบาลสิงคโปร์ได้พัฒนารอบการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเพื่อลดอัตราเสียชีวิตจากการทำงานลงครึ่งหนึ่งจาก 4.9 ต่อ 100,000 ในปี ค.ศ. 2004 ให้เหลือ 2.5 ต่อ 100,000 ในปี ค.ศ. 2015 กรอบการดำเนินการดังกล่าวประกอบด้วย 3 หลักการ คือ 1) ลดความเสี่ยงที่แหล่งกำเนิดโดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายลดหรือขจัดความเสี่ยงดังกล่าว 2) นายจ้างและลูกจ้างเป็นเจ้าของและ

รับผิดชอบการดำเนินการและผลด้านความปลอดภัย 3) ป้องกันการบาดเจ็บโดยการลงโทษหนักสำหรับการจัดการความปลอดภัยที่ไม่ดี

กลยุทธ์การบังคับใช้กฎหมายประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

1. National programmed-based engagement (ProBE) เป็นกลยุทธ์จัดการปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในพื้นที่เสี่ยงสูง (hotspots) โดยวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงสูงจากข้อมูลแนวโน้มการบาดเจ็บ และที่ก่อให้เกิดการเสียชีวิตในอดีต วัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนการบาดเจ็บและเสียชีวิตในพื้นที่เป้าหมายผ่านกระบวนการดำเนินการและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นระบบ ในปี ค.ศ. 2006 โครงการสำหรับความเสี่ยงสูงคือ ทำนั้งร้าน อุตสาหกรรมโลหะ ทำงานในที่อับอากาศ และตกจากที่สูง

2. Business under surveillance (BUS) ดำเนินการติดตาม ฝึกระวัง โรงงานที่เสี่ยงสูงและมีการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไม่ดี ผู้ตรวจสอบของ OSHD ติดตามโรงงานดังกล่าวอย่างใกล้ชิด และให้ความช่วยเหลือพัฒนาการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ผู้บริหารของโรงงานเหล่านี้ต้องทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงานตนเองด้วย

3. Major hazardous industries (MHI) ภายใต้การติดตาม BUS อุตสาหกรรมทำงานเสี่ยงสูง เช่น อู่ต่อเรือ น้ำมันและปิโตรเลียม ถูกจัดอยู่ภายใต้ MHI ด้วย เนื่องจาก ลักษณะงานที่เสี่ยงสูงต่อทั้งคนงานและสาธารณชน ดังนั้น OSHI ทำงานอย่างใกล้ชิดกับอุตสาหกรรมดังกล่าวเพื่อวางแผน ดำเนินการ อาชีวอนามัยและความปลอดภัย และป้องกันการเกิดเหตุอันตรายต่างๆ

4. Best practices workplace (BPW) ผู้ตรวจสอบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำรวจสถานประกอบการที่มีการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ดี นอกจาก การสำรวจเพื่อหาสถานประกอบการต้นแบบที่ดียังมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างศักยภาพโดยผู้ตรวจสอบเสริมสร้างงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอื่นๆ ด้วยรูปแบบที่ดี

5. Reactive-based enforcement ผู้ตรวจสอบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยผ่านทางสาย hotline เรื่องร้องเรียนดังกล่าวถูกประเมินและตอบสนองขึ้นกับความรุนแรง

ภายใต้กฎหมาย สถานประกอบการบางประเภท รวมถึง สถานที่ก่อสร้าง อู่ต่อเรือ โรงงานน้ำมันและปิโตรเคมี โรงงานเคมีคอนกรีตเคอร์ โรงงานผลิตโลหะ ต้องมีระบบจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เป็นระบบควบคุมกำกับด้วยตนเอง และได้รับการตรวจประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะๆ

OSHD มีหน้าที่สอบสวนกรณีเกิดเหตุการณ์อันตราย บาดเจ็บรุนแรง หรือเสียชีวิต การสอบสวนมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาสาเหตุและหาช่องว่างของการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อการพัฒนาปรับปรุงต่อไป เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น OSHD จะส่ง case management team ออกไปเพื่อป้องกันและวางแผนสำหรับการตอบสนองต่อเหตุการณ์ การจัดการแบบ case management ทำให้เกิดการตอบสนองเป็นระบบและรวดเร็ว เมื่อทำการสอบสวนเสร็จเรียบร้อยแล้ว OSHD จะดำเนินการทางกฎหมายกับผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และจัดทำรายงานเผยแพร่การดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว

สถานประกอบการที่มีความเสี่ยงสูงต้องมีการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของพนักงานอย่างสม่ำเสมอตามกฎหมาย โรงงานที่มีคนงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปทำงานสัมผัสเสี่ยงดังต้องทำการตรวจวัดระดับความดังเสียงอย่างน้อยทุก 3 ปี สถานประกอบการที่คนงานต้องทำงานสัมผัสสารเคมีอันตรายต้องจัดให้มีการตรวจวัดระดับสารเคมีในสิ่งแวดล้อมโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ นายจ้างของสถานประกอบการที่ใช้สารเคมีอันตรายต้องดำเนินการให้ระดับสารเคมีในสิ่งแวดล้อมไม่เกินระดับค่ามาตรฐาน นอกจากนี้ Factories (Medical Examinations) Regulations กำหนดให้โรงงานที่คนงานทำงานสัมผัสสารเคมีอันตราย 19 ชนิด ต้องจัดให้มีการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยงแก่คนงานดังกล่าว โดย Designated Factory Doctors วัตถุประสงค์การตรวจสุขภาพตามความเสี่ยงเพื่อตรวจสอบการรับสัมผัสสารเคมีอันตรายบางประเภทมากเกินไปและป้องกันการเกิดโรคจากการรับสัมผัสดังกล่าว สิงคโปร์มีระบบเฝ้าระวังบูรณาการที่ครอบคลุมการประเมินและติดตามความเสี่ยงต่อสุขภาพ ระบุโรงงานที่มีความเสี่ยงสูง เฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของพนักงาน และดำเนินมาตรการควบคุมการรับสัมผัสสารเคมีอันตราย ในปี ค.ศ. 2006 คนงานกว่า 84,432 คน จากโรงงาน 1,698 แห่งถูกติดตามเฝ้าระวัง

WSH (Incident Reporting) Regulations ได้กำหนดให้สถานที่ทำงานทุกแห่งต้องรายงานการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงาน เหตุการณ์อันตราย และโรคจากการประกอบอาชีพ เพื่อให้ MOM สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และระบุสถานที่เสี่ยงอันตรายได้ การรายงานทำโดยผ่านระบบออนไลน์ โดยสามารถทำการรายงานร่วมกับเบิกจ่ายเงินทดแทนตาม Workmen's Compensation Act นอกจากนี้ ยังมี safety hotline สำหรับสาธารณชนและคนงานรายงานสภาพงานที่ไม่ปลอดภัย

MOM จัดทำเครื่องมือ OSH alert เพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไปยังสมาชิกกว่า 9,000 รายทาง email และโทรสาร เครื่องมือดังกล่าวเป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่สิ่งที่ได้เรียนรู้จากกรณีศึกษาอุบัติเหตุ กฎ ระเบียบ นโยบายใหม่ อบรม สัมมนา และหลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย แนวทางปฏิบัติและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายกำหนดให้นายจ้างต้องจัดหาคำแนะนำ ข้อมูล อบรม และควบคุมกำกับลูกจ้างเพื่อให้ทำงานอย่างปลอดภัย ดังนั้น นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้าง หัวหน้างาน และผู้จัดการ มีสมรรถนะพื้นฐานด้านอา

ชีวิตอนามัยและความปลอดภัย ที่สามารถบ่งชี้สถานการณ์เสี่ยง ตระหนักถึงหน้าที่ตามกฎหมาย และรู้ถึงหน้าที่ในการสร้างงานและสภาพงานที่ปลอดภัย โดยอาจจัดการอบรมอย่างเป็นทางการหรือผ่านการฝึกฝนระหว่างการทำงาน

ระหว่างวันที่ 28 เมษายนถึง 4 พฤษภาคมของทุกปี MOM ร่วมกับ WSHAC และผู้เกี่ยวข้อง จัดสัปดาห์ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ เพื่อสร้างความตระหนักเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในกลุ่มผู้บริหาร บริหารทรัพยากรมนุษย์ ผู้จัดการ หัวหน้างาน บุคลากรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และคนงาน

เปรียบเทียบระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยใน 5 ประเทศ

1. กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทุกประเทศมีกฎหมายหลักเฉพาะสำหรับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อคุ้มครองสุขภาพของคนงาน ดังนี้

- ไทย พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 กำหนดหน้าที่ของนายจ้างในการจัดให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะแก่ลูกจ้าง และกำหนดให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐาน

- อินโดนีเซีย Work Safety Act (Law No. 1, 1970) ครอบคลุมสถานที่ทำงานทุกประเภทและมุ่งเน้นที่การป้องกันไม่ให้เกิดโรคและบาดเจ็บจากการทำงาน

- มาเลเซีย Occupational Safety and Health Act (OSHA) 1994 ให้เกิดความตระหนักในเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และก่อให้เกิดโรงงานหรือองค์กรที่มีความปลอดภัยในการทำงานผ่านกระบวนการควบคุมกันเองในโรงงานหรือองค์กรเหล่านั้น

- ฟิลิปปินส์ Occupational Safety and Health Standards (OSHS) ให้รัฐบาลดำเนินการให้เกิดการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมแก่แรงงาน เพื่อตอบสนองแก่แรงงานที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

- สิงคโปร์ Workplace Safety and Health Act 2006 โดยลดความเสี่ยงที่แหล่งกำเนิด ปลูกฝังผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้เห็นความสำคัญด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และ ป้องกันอุบัติเหตุ โดยการลงโทษขั้นสูงสำหรับการจัดการความปลอดภัยที่ไม่ดี

2. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย แต่ละประเทศมีหน่วยงานหลักระดับประเทศรับผิดชอบงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อคุ้มครองสุขภาพของแรงงาน ดังนี้

- ไทย สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน แต่มีหน่วยงานอื่นในกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ทำงานบางส่วนซ้ำซ้อนกับกระทรวงแรงงาน

- อินโดนีเซีย Department of Manpower and Transmigration (DEPNAKER) รับผิดชอบในการจัดทำนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศ กระจายอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความปลอดภัยในที่ทำงานไปยังรัฐบาลจังหวัด

- มาเลเซีย Ministry of Human Resources โดย Department of Occupational Safety and Health (DOSH) รับผิดชอบในการออกกฎ ระเบียบ และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และ National Institute of Occupational Safety and Health (NIOSH) รับผิดชอบการฝึกอบรมและให้ความรู้ การส่งเสริมกิจกรรม และวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็นการเสริมการทำงานบังคับใช้กฎหมายของ DOSH

- ฟิลิปปินส์ Department of Labor and Employment (DOLE) ดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยเฉพาะการป้องกัน บังคับใช้กฎหมาย ฟื้นฟูสภาพ และชดเชยการบาดเจ็บและโรคจากการประกอบอาชีพ

- สิงคโปร์ Occupational Safety and Health Division (OSHD) สังกัด Ministry of Manpower ส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศ เพื่อลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตในสถานที่ทำงาน ผนวกอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจ ทำให้สิงคโปร์เป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของสิงคโปร์

3. การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
กลไกหลักในการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการ ในแต่ละประเทศ
เป็นดังนี้

ไทย สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ

อินโดนีเซีย บริษัทที่มีพนักงานมากกว่า 50 คนขึ้นไป ต้องมีการตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อพัฒนาการปฏิบัติตามกฎหมายและดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในระดับสถานประกอบการ

มาเลเซีย สถานประกอบการที่มีพนักงานมากกว่า 40 คนหรือสถานประกอบการที่ Director-General of Safety and Health กำหนด ต้องจัดให้มีคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในทำงาน

ฟิลิปปินส์ OSHC ทำการอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยและสมาชิกคณะกรรมการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะสถานประกอบการขนาดกลางและใหญ่

สิงคโปร์ สถานประกอบการบางประเภท รวมถึง สถานที่ก่อสร้าง อยู่ต่อเรือ โรงงานน้ำมันและปิโตรเคมี โรงงานเคมีคอนกรีต โรงงานผลิตโลหะ ต้องมีระบบจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เป็นระบบควบคุมกำกับด้วยตนเอง และได้รับการตรวจประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะๆ

สำหรับกิจกรรมการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการ ในแต่ละประเทศ ครอบคลุมด้านต่างๆ ดังนี้

- การเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ (Surveillance of working environment)
- การเฝ้าระวังสุขภาพของพนักงาน (surveillance of workers' health)
- แนะนำมาตรการการป้องกันและควบคุมสิ่งคุกคามต่อสุขภาพ
- การฝึกอบรมและการให้ข้อมูล การให้ข้อมูล ความรู้แก่นายจ้างและลูกจ้าง

- ระบบการจัดเก็บข้อมูล

- การวิจัย

ข้อดี ข้อจำกัดระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยใน 5 ประเทศ

ไทย

ข้อดี

1. มีกฎหมายเฉพาะและหน่วยงานรับผิดชอบหลักดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อจำกัด

1. หน่วยงานรับผิดชอบงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมีหลายหน่วยงานและทำงานซ้ำซ้อนกัน
2. ขาดระบบการดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในกลุ่มแรงงานนอกระบบ

อินโดนีเซีย

ข้อดี

1. มีกฎหมายเฉพาะและหน่วยงานรับผิดชอบหลักดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. มีการกระจายอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความปลอดภัยในที่ทำงานไปยังรัฐบาลจังหวัด

ข้อจำกัด

1. ขาดระบบการดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในกลุ่มแรงงานนอกระบบ

มาเลเซีย

ข้อดี

1. มีกฎหมายเฉพาะและหน่วยงานรับผิดชอบหลักดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อจำกัด

1. ขาดระบบการดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในกลุ่มแรงงานนอกระบบ

ฟิลิปปินส์

ข้อดี

1. มีกฎหมายเฉพาะและหน่วยงานรับผิดชอบหลักดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อจำกัด

1. ขาดระบบการดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในกลุ่มแรงงานนอกระบบ

สิงคโปร์

ข้อดี

1. มีกฎหมายเฉพาะและหน่วยงานรับผิดชอบหลักดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. มีการสร้างให้เกิดเป็นวัฒนธรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน

ข้อจำกัด

1. ขาดระบบการดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในกลุ่มแรงงานนอกระบบ

บทที่ 4

วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์มีกฎหมายหลักเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเพื่อคุ้มครองสุขภาพของแรงงานในประเทศของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ILO Convention 187 Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศที่แนะนำให้แต่ละประเทศต้องมีกฎหมายที่เป็นแม่บทในการดูแลสุขภาพของแรงงานโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทั้งนายจ้าง ลูกจ้าง ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบ ประเทศเหล่านี้มีองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการวางแผน ดำเนินการ และกำกับติดตามให้เป็นไปตามกฎหมายแม่บทของประเทศตนเอง การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในแต่ละประเทศ ครอบคลุมกิจกรรมเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ เฝ้าระวังสุขภาพของพนักงาน แนะนำมาตรการการป้องกันและควบคุมสิ่งคุกคามต่อสุขภาพ ฝึกอบรมและการให้ข้อมูล การให้ข้อมูลความรู้แก่นายจ้างและลูกจ้าง จัดระบบการจัดเก็บข้อมูล และสนับสนุนการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ ILO Convention 161 Occupational Health Services, 1985 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ที่กำหนดให้บริการอาชีวอนามัยเป็นบริการที่มุ่งเน้นด้านป้องกันโรคและอุบัติเหตุจากการทำงานเป็นหลัก โดยให้คำแนะนำแก่นายจ้างและลูกจ้างในการจัดสถานประกอบการให้ปลอดภัย และปลอดจากโรค เพื่อให้มีทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีในการทำงาน รวมทั้งจัดงานให้เหมาะสมกับลูกจ้างทั้งทางด้านสภาพร่างกายและจิตใจ อนุสัญญาได้กำหนดให้องค์กรนายจ้าง และองค์กรลูกจ้าง มีส่วนร่วมกับรัฐบาลในการกำหนดนโยบายแห่งชาติด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และมีการทบทวนนโยบายดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ อนุสัญญากำหนดให้บริการอาชีวอนามัยประกอบด้วย

- 1) ค้นหาและประเมินความเสี่ยงจากสิ่งคุกคามต่อสุขภาพในสถานประกอบการ
- 2) เฝ้าระวังปัจจัยด้านสภาพการทำงาน และสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของแรงงานได้
- 3) แนะนำการวางแผนและการจัดโครงสร้างการทำงานและสถานประกอบการที่เหมาะสมกับการทำงาน

4) ร่วมในการจัดทำโครงการพัฒนาสภาพการทำงาน ทดสอบ และประเมินผลกระทบต่อสุขภาพจากเครื่องจักรกลใหม่

5) แนะนำเกี่ยวกับอาชีวอนามัย ความปลอดภัย สุขศาสตร์อุตสาหกรรม การยศาสตร์ (ergonomics) และ อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล

6) เฝ้าระวังสุขภาพของแรงงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

7) ส่งเสริมการจัดงานให้เหมาะสมกับสภาพของแรงงาน

8) สนับสนุนกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพการทำงาน

9) ร่วมกิจกรรมการให้ข้อมูล ฝึกอบรม และให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีวอนามัย สุขศาสตร์ อุตสาหกรรม และการยศาสตร์

10) จัดให้มีระบบการปฐมพยาบาล และการรักษาในภาวะฉุกเฉิน

11) ร่วมในการวิเคราะห์อุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน

การศึกษานี้มีข้อจำกัดจากรูปแบบการศึกษาที่เป็นการศึกษาเอกสาร ทำให้ข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลสาธารณะที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ไม่สามารถศึกษาข้อมูลที่เป็นภาษาประจำชาติประเทศอื่นๆ ได้ นอกจากนี้แหล่งข้อมูลสาธารณะของประเทศต่างๆ มีรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่แตกต่างกันไป ทำให้เนื้อหาในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันไปตามความสมบูรณ์ของแหล่งข้อมูลสาธารณะเหล่านั้น ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการวิจัยต่อไป คือ การสอบถามผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประเทศต่างๆ ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุม และเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน นอกจากนี้ อาจทำการขยายผลศึกษารูปแบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษานี้

ผลจากการศึกษานี้สามารถนำไปวางแผนในการออกกฎระเบียบ และกรอบการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อคุ้มครองสุขภาพของแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน รองรับการแข่งขันย้ายแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ต่อไป.

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๒. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๕๘ ก ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒.

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๒. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๕๘ ก ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒.

กลุ่มงานยุทธศาสตร์ความปลอดภัยแรงงาน สำนักความปลอดภัยแรงงาน. สถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ปี ๒๕๕๕; ๒๕๕๕.

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๔ ก ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๕๕ ก/หน้า ๑๔/๒ ตุลาคม ๒๕๔๕.

ILO Convention 187 Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention; 2006.

Markkanen PK. Occupational safety and health in Indonesia. Manila: International Labour Organization;; 2004.

Ministry of Human Resources. Occupational safety and health master plan for Malaysia; 2011.

Ministry of Manpower. Occupational safety and health profile: Singapore; 2007.

Occupational Safety and Health Center. National profile on occupational safety and Health (Philippines). Manila: Occupational Safety and Health Center; 2006.

Siriruttanapruk S, Anantagunlathi. Occupational Health and Safety Situation and Research Priority in Thailand. Industrial Health 2004;42:135–40.

Soehod KB, Laxman LKP. Law on safety and health in Malaysia; 2007.

ภาคผนวก

บทความสำหรับเผยแพร่

นโยบายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานของภูมิภาคอาเซียน

การคุ้มครองสุขภาพแรงงาน โดยเฉพาะด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งสำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานภายใต้การรวมเป็นภูมิภาคเดียวกันของอาเซียน ในปีค.ศ. 2015 เนื่องจากประเทศต่างๆ ในอาเซียนมีความแตกต่างกันในด้านนโยบายคุ้มครองสุขภาพแรงงาน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลัก การดำเนินการภายใต้กฎหมาย เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงเอกสารที่ครอบคลุมนโยบายในด้านกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน และการดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

1. กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ไทย

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มีการกำหนดหน้าที่ของนายจ้างในการจัดให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะแก่ลูกจ้าง โดยนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ กำหนดให้มีการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นไปตามมาตรฐานในสถานประกอบกิจการ และกำหนดให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐาน กำหนดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติ ประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับ นโยบาย แผนงาน หรือมาตรการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตลอดจนเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ อีกทั้งยังมีหน้าที่ในการให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน กำหนดให้นายจ้างดำเนินการประเมินอันตราย

และศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง รวมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และแผนการควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบการ โดยกำหนดให้ส่งผลการประเมินอันตราย ผลการศึกษาผลกระทบ แผนการดำเนินงาน และแผนการควบคุมดังกล่าว ให้กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงานด้วย กำหนดอำนาจของพนักงานตรวจความปลอดภัยในการเข้าไปตรวจสอบหรือบันทึกภาพและเสียงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน กำหนดให้จัดตั้งกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งบริหารโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย ผู้แทนจากฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง โดยเงินกองทุนประกอบด้วย เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินค่าปรับ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และผลประโยชน์หรือดอกผลที่เกิดจากเงินของกองทุน ซึ่งเงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อการรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และให้นายจ้างกู้ยืมเพื่อแก้ไขสภาพความไม่ปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน กำหนดให้มีสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีหน้าที่ในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา พัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งการดำเนินการและการศึกษาวิจัยด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และกำหนดโทษนายจ้างผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

อินโดนีเซีย

กฎหมายหลักเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในอินโดนีเซีย คือ Work Safety Act (Law No. 1, 1970) กฎหมายนี้ครอบคลุมสถานที่ทำงานทุกประเภทและมุ่งเน้นที่การป้องกันไม่ให้เกิดโรคและบาดเจ็บจากการทำงาน นอกจากนี้ภายใต้กฎหมาย Health Act (Law No. 23, 1992) ใน Article 23 ได้ครอบคลุมเกี่ยวกับอาชีวอนามัยโดยระบุให้มีการดำเนินการทางอาชีวอนามัยเพื่อให้คนทำงานมีสุขภาพดีโดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองหรือชุมชน และเพื่อให้เกิดการผลิตที่ดีร่วมกับการคุ้มครองแรงงานอย่างเหมาะสม

มาเลเซีย

กฎหมายหลักด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คือ Occupational Safety and Health Act (OSHA) 1994 เป็นกรอบข้อกำหนดทางกฎหมายในการส่งเสริม กระตุ้น และสนับสนุนให้เกิดมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) คุ้มครองความปลอดภัย สุขภาพ และสวัสดิการของพนักงานจากความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน
- 2) คุ้มครองบุคคลอื่นๆ ในที่ทำงานนอกเหนือจากพนักงานจากความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน
- 3) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงานให้สอดคล้องกับความจำเป็นทางกายภาพและจิตสังคม
- 4) เป็นช่องทางให้เกิดระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ ที่สอดคล้องกับกฎหมาย เพื่อก่อให้เกิดมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

กฎหมายดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และก่อให้เกิดโรงงานหรือองค์กรที่มีความปลอดภัยในการทำงานผ่านกระบวนการควบคุมตนเองในโรงงานหรือองค์กรเหล่านั้น เป้าหมายระยะยาวเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่ปลอดภัยและปลอดโรคที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานสำหรับลูกจ้างและนายจ้างทุกคนทั่วประเทศ OSHA 1994 กำหนดหน้าที่ทั่วไปของนายจ้าง ลูกจ้าง คนทำงานอิสระ ผู้ออกแบบ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จัดหาพืชและวัตถุดิบ หน้าที่เหล่านี้เป็นข้อกำหนดทั่วไปแต่ครอบคลุมหน้าที่สำหรับผู้เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ยังกำหนดข้อกำหนดในการดำเนินการกับสุขภาพและความปลอดภัยของคนทำงานทั้งหมด และการคุ้มครองสาธารณชนจากกิจกรรมของสถานประกอบการต่างๆ

ฟิลิปปินส์

กฎหมายหลัก คือ Occupational Safety and Health Standards (OSHS) จัดทำขึ้นภายใต้กฎหมาย Philippine Constitution of 1987 ที่ให้รัฐบาลดำเนินการให้เกิดการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมแก่แรงงาน เพื่อตอบสนองแก่แรงงานที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และภายใต้กฎหมาย Philippine Labor Code Book IV on Health, Safety and Social Welfare Benefits เป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันและลดการบาดเจ็บและโรคที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน

Occupational Safety and Health Standards (OSHS) ได้รับการจัดทำขึ้นในปี ค.ศ. 1978 เพื่อเป็นกฎระเบียบเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ครอบคลุมการฝึกอบรมบุคลากรด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การควบคุมทางอาชีวอนามัยและ

สิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล วัตถุอันตราย การใช้และจัดเก็บสารเคมี ท่อแรงดัน ที่
ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร การป้องกันและควบคุมเพลิง สารเคมีทางการเกษตร และบริการอาชีวอนามัย

สิงคโปร์

กฎหมายหลักด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของสิงคโปร์ คือ Workplace Safety and Health Act 2006 โดยมีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ลดความเสี่ยงที่แหล่งกำเนิดโดยต้องการให้ผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องจัดหรือลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทำงาน 2) ปลุกฝังผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้เห็น
ความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมและเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยด้วยตนเอง
และ 3) ป้องกันอุบัติเหตุโดยการลงโทษขั้นสูงสำหรับการจัดการความปลอดภัยที่ไม่ดี ลักษณะเด่นที่สำคัญ
ของ Workplace Safety and Health Act คือ

1. กำหนดให้เป็นความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับในสถานที่ทำงานในการดูแล
เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
2. มุ่งเน้นที่ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยและผลลัพธ์จากการดำเนินการมากกว่าการปฏิบัติตาม
ตามกฎหมาย
3. ทำให้การบังคับใช้กฎหมายง่ายขึ้นโดยการออกมาตรการเยียวยา
4. มีบทลงโทษอย่างรุนแรงสำหรับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและพฤติกรรมเสี่ยง

2. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและ
ความปลอดภัย

ไทย

สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงาน
หลักภายใต้กฎหมาย มีหน้าที่หลักในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
และ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม และพัฒนาเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน
การทำงาน

สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน ดำเนินการบริหารการประกันสังคมและกองทุนเงิน
ทดแทน โดยการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แรงงานมีหลักประกันการดำรงชีวิตมั่นคง

กลุ่มศูนย์การแพทย์เฉพาะทางด้านอชีวเวชศาสตร์ และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม โรงพยาบาลนพรัตน์
นราชนาถ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการจัดให้มีระบบบริการอชีวเวชศาสตร์ระดับต่างๆ

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ดำเนินการด้านวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน และการควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจาก
การประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

สำนักเทคโนโลยีความปลอดภัย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่
กำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ และมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย ในโรงงาน ส่งเสริม
สนับสนุนและให้บริการด้านเทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัย สุขอนามัย การบริหารความปลอดภัย
ป้องกันและประสานการระงับภัยจากโรงงาน ให้บริการตรวจสอบความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบการ
โรงงานหรือหน่วยงานภาครัฐที่ร้องขอ ที่มีความเสี่ยงสูงหรือจะต้องใช้ความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน
ตรวจสอบรายงานความปลอดภัยของผู้ประกอบการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน พร้อมทั้ง
ตรวจสอบความถูกต้อง

สำนักควบคุมวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่และความ
รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและการใช้
สารระเหย การกำหนดและจัดทำหลักเกณฑ์และมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันอันตรายและผลกระทบที่อาจ
เกิดขึ้นจากเคมีภัณฑ์ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ในฐานะหน่วยงานกลางร่วมกำหนดข้อตกลงระหว่างประเทศที่
เกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรม

สำนักโรงงานอุตสาหกรรมรายสาขา กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่และ
ความรับผิดชอบในการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบโรงงาน และการดำเนินการอื่นๆ ตามกฎหมายโรงงาน
กฎหมายวัตถุอันตราย และกฎหมายป้องกันการใช้สารระเหย โดยเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการบังคับใช้
กฎหมาย มีขอบเขตการดูแลครอบคลุมจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ

อินโดนีเซีย

Department of Manpower and Transmigration (DEPNAKER) รับผิดชอบในการจัดทำนโยบาย
ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศ DEPNAKER สามารถกระจายอำนาจในการติดตาม
ทางด้านเทคนิคได้ตามความเหมาะสม หน้าที่ในการตรวจสอบความปลอดภัยในที่ทำงานถูกกระจายไปยัง

รัฐบาลจังหวัดตั้งแต่ปี ค.ศ. 1984 โดย Directorate General of OSH Standards ทำหน้าที่ติดตามเกี่ยวกับกฎระเบียบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยทั่วไป และผู้ตรวจสอบแรงงาน (labour inspectors) และผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัย (OSH experts) ได้รับการแต่งตั้งจาก DEPNAKER ในการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย

Directorate General of OSH Standards (PNKK) เป็นหน่วยงานภายใต้ DEPNAKER ทำหน้าที่กำกับผู้ตรวจแรงงานที่มีคุณสมบัติในการตรวจสอบด้านอาชีวอนามัยจำนวน 400 คน (จากผู้ตรวจแรงงานทั้งหมด 1,400 คนที่ทำการตรวจสอบแรงงานทั่วประเทศ ซึ่งทำงานภายใต้ Directorate General of Labour Inspection ของ DEPNAKER) PNKK Directorate แบ่งออกเป็น 4 หน่วยงานย่อย คือ 1) หน่วยเครื่องกล เครื่องจักรไอน้ำ และท่อแรงดัน (mechanics, steam engines and pressure vessels) 2) หน่วยอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม (occupational and environmental health) 3) สถาบันและผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OSH Institutions and expertise) และ 4) หน่วยก่อสร้างอาคาร ติดตั้งไฟฟ้า และอันตรายจากอัคคีภัย (building construction, electrical installations, and fire hazards) นอกจากนี้ที่ตรวจสอบสถานที่ทำงานแล้ว PNKK ยังมีหน้าที่สอบสวนอุบัติเหตุ จัดฝึกอบรม สัมมนา และส่งเสริมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงการตรวจสอบและขึ้นทะเบียนเครื่องจักรขนาดใหญ่หรือเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตราย

Center for Development of Occupational Safety and Health (HIPERKES) เป็นหน่วยงานวิจัยของ DEPNAKER ขึ้นกับ Directorate General of Manpower Planning and Developments หน้าที่ของ HIPERKES คือ 1) บริการโรงงานในการบ่งชี้สิ่งคุกคามต่อสุขภาพ การวัดและประเมินการรับสัมผัส ออกแบบและควบคุมสิ่งคุกคามต่อสุขภาพ และกำกับและประเมินผล 2) อบรมให้ความรู้แก่ผู้จัดการ คณะกรรมการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สหภาพแรงงานและสภาหอการค้า แพทย์ประจำสถานประกอบการ และพยาบาล 3) วิจัยเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 4) การตรวจสุขภาพก่อนการทำงานและระหว่างทำงาน และ 5) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากของเสียโรงงาน หน้าที่สำคัญหน้าที่หนึ่งของ HIPERKES คือเสนอแนะมาตรฐานทางอาชีวอนามัยและช่วยเหลือในกระบวนการจัดทำมาตรฐานดังกล่าว HIPERKES มีห้องทดลองทางอาชีววิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และห้องทดลองทางอาชีวอนามัยในการตรวจวัด physical fitness และสนับสนุนการวินิจฉัยโรคจากการประกอบอาชีพ

ศูนย์อาชีวอนามัย (Occupational Health Centre) เป็นหน่วยงานภายใต้ Department of Health ทำหน้าที่จัดบริการด้านอาชีวอนามัย แบ่งหน่วยงานออกเป็น 1) หน่วยบริการอาชีวอนามัย (occupational health services section) 2) หน่วยอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม (occupational and environmental health section) และ 3) หน่วยบริหารจัดการ (administrative unit) ศูนย์อาชีวอนามัยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านอาชีวอนามัยสำหรับทั้งประเทศโดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์บริการสุขภาพของ Department of Health

National Tripartite Occupational Safety and Health Council (DK3N) ตั้งขึ้น ในรูปแบบไตรภาคี เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและให้คำแนะนำแก่รัฐบาล สมาชิกของ DK3N ประกอบด้วยองค์กรสำคัญต่างๆ ด้าน อาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงตัวแทนจากนายจ้างและลูกจ้าง หน้าที่ของ DK3N คือ รวบรวมและ วิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศและระดับจังหวัด ช่วย DEPNAKER ใน การเป็นพี่เลี้ยงให้แก่ OSH councils ระดับจังหวัด จัดทำวิจัย และจัดฝึกอบรมให้ความรู้

มาเลเซีย

National Council of Occupational Safety and Health (NCOSH) จัดตั้งขึ้นในรูปแบบไตรภาคีเพื่อ เป็นกลไกขับเคลื่อนระดับประเทศและในภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับความริเริ่มทางด้านอาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย ทำหน้าที่ให้แนวทางพื้นที่ทางเทคนิคทางสำหรับมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และ สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาการจัดการและบังคับใช้กฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

Department of Occupational Safety and Health (DOSH) สังกัด Ministry of Human Resources เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการออกกฎ ระเบียบ และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย

National Institute of Occupational Safety and Health (NIOSH) สังกัด Ministry of Human Resources โดยได้รับเงินสนับสนุนจาก Social Security Organisation (SOCSO) และรัฐบาล รับผิดชอบการ ฝึกอบรมและให้ความรู้ การส่งเสริมกิจกรรม และวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็น การเสริมการทำงานบังคับใช้กฎหมายของ DOSH

Social Security Organisation (SOCSO) ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และจัดการระบบ ประกันสังคมสำหรับคนทำงานมาเลเซียทุกคน ซึ่งเรียกว่าระบบ PERKESO หรือ Pertubuhan Keselamatan Sosial

Ministry of Health มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและจัดการโรคจากการประกอบอาชีพ ผ่าน กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพ และการจัดบริการอาชีวอนามัย

หน่วยงานรัฐอื่นๆ หน่วยงานรัฐทุกแห่งมีหน้าที่ในการดูแลบุคลากรในสังกัดของตนให้มีสุขภาพดี ปราศจากโรคและการบาดเจ็บจากการทำงาน และในฐานะคู่สัญญากับบริษัทเอกชน ต้องคอยดูแลเฝ้าระวัง สัญญาให้ครอบคลุมเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ฟิลิปปินส์

Department of Labor and Employment (DOLE) เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัย หน่วยงานและองค์กรภายใต้ DOLE หลายแห่งเกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความ

ปลอดภัยในแง่มุมที่แตกต่างกันไปโดยเฉพาะการป้องกัน บังคับใช้กฎหมาย พื้นฟูสภาพ และชดเชยการบาดเจ็บและโรคจากการประกอบอาชีพ Occupational Safety and Health Center (OSHC) เป็นหน่วยงานในสังกัด DOLE ทำหน้าที่หลักเกี่ยวกับการวิจัยด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ฝึกอบรมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และบริการทางเทคนิค มีหน้าที่ตามกฎหมายในการพัฒนาศักยภาพภาครัฐในการป้องกัน ขจัดหรือลดการบาดเจ็บ โรค และเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน จัดกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของคนทำงาน และเป็นแหล่งผู้เชี่ยวชาญและศูนย์การฝึกอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป้าหมายหลักของกิจกรรมดังกล่าวมุ่งเน้นการป้องกันการบาดเจ็บ โรคและเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน โดยครอบคลุมถึงการเพิ่มพูนศักยภาพฝึกอบรม วิจัย และจัดบริการทางเทคนิค

Civil Service Commission (CSC) เป็นองค์กรอิสระที่ดูแลหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด มีการออก memorandum circulars ต่างๆ ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ เช่น สภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม นโยบายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน การตรวจสภาพจิตก่อนเข้าทำงาน เป็นต้น นโยบายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย สภาพแวดล้อมในการทำงาน หลักความสมดุลและสิ่งแวดล้อมด้านเพื่อนร่วมงาน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ตารางการทำงาน สิทธิการหยุดงาน ความปลอดภัย และนโยบายด้านจิตสังคม

Department of Local Government (DILG) มีพนักงานตรวจสอบสุขาภิบาล (sanitary inspectors) ในสังกัด 3,000 คนทั่วประเทศภายใต้กำกับของหน่วยปกครองท้องถิ่น (Local Government Units—LGUs) นอกจากนี้ DILG มีเจ้าหน้าที่อาคารหรือวิศวกรท้องถิ่นในการตรวจสอบอาคารภายใต้ National Building Code มีหน่วยงาน Bureau of Fire and Protection ดูแลเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมและระงับอัคคีภัย โดยรวมถึงมาตรฐานการก่อสร้างและป้องกันอัคคีภัยของอาคาร

Department of Health (DOH) เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการเครือข่าย Interagency on Environmental Health (IACEH) เป้าหมายของเครือข่ายดังกล่าวเพื่อคุ้มครองบุคคล ครอบครัว คนทำงาน และชุมชนจากการรับสัมผัสสิ่งคุกคามต่อสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม IACEH ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีอนุกรรมการหลายชุด โดยชุดหนึ่งเป็นอนุกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยซึ่งมีตัวแทนจาก OSHC-DOLE เป็นประธาน อนุกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยดูแลเกี่ยวกับการประสานงานข้ามหน่วยงานในการลดการสัมผัสมลพิษจากสิ่งแวดล้อมของโรงงาน มีความร่วมมือระหว่าง OSHC และ DOH ในการจัดอบรมแก่เจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพระดับจังหวัด เมือง ท้องถิ่น แพทย์ และพยาบาลสาธารณสุขเกี่ยวกับการป้องกัน ค้นหา และจัดการ โรคและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน

Department of Agriculture (DA) จัดทำนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมใช้สารปราบศัตรูพืชและปุ๋ยเคมี และส่งเสริมการใช้วิธีเกษตรชีวภาพ ทำการตรวจปริมาณสารเคมีตกค้างในพืชผลการเกษตร และจัดทำนโยบายความปลอดภัยของเกษตรกรในการใช้สารปราบศัตรูพืช นอกจากนี้ยังคอยกำกับติดตามให้แรงงานภาคเกษตรทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวันตามกฎหมายกำหนด และค่าชดเชยแก่เกษตรกรในกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตระหว่างการทำงาน

Department of Environment and Natural Resources (DENR) ร่วมกับ OSHC ในการดูแลเกี่ยวกับ Persistent Organic Pollutants (POPS) การควบคุมมลพิษสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม และจัดการอุบัติเหตุที่เกิดจากสถานที่ทำงาน

Philippine Ports Authority (PPA) ดูแลการก่อสร้าง บำรุงรักษา และดำเนินการของท่าเรือต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ โดยครอบคลุมถึงมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของท่าเรือ ได้แก่ มาตรฐานการจัดการเกี่ยวกับการขนย้าย และจัดเก็บสินค้าอันตรายประเภทวัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ สารกัมมันตรังสี สารเคมีอันตราย และสารเคมีที่มีฤทธิ์กัดกร่อน

Maritime Industry Authority (MARINA) ดำเนินการควบคุมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการเดินเรือในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย MARINA จัดทำโครงการทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมการเดินเรือและให้ความร่วมมือกับนานาชาติในด้านความปลอดภัยในอุตสาหกรรมการเดินเรือ

สิงคโปร์

Occupational Safety and Health Division (OSHD) สังกัด Ministry of Manpower ทำหน้าที่ส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศ แผนยุทธศาสตร์ของ OSHD มุ่งหวังผลลัพธ์อันประกอบด้วย

1. ลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตในสถานที่ทำงาน
2. มีการผนวกเอาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจ
3. สิงคโปร์ได้รับการยอมรับเป็นศูนย์กลางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
4. มีการยอมรับเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของสิงคโปร์

OSHD แบ่งส่วนการทำงานเป็น 4 หน่วยงาน คือ

1. OSH policy, information and corporate services department ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและวางแผน ตลอดจนผลักดันให้สถานที่ทำงานพัฒนาสู่ความเป็นเลิศด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และ

วิเคราะห์ ระบุแนวโน้มสถานการณ์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยอาศัยระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ แหล่งข้อมูลคุณภาพ และข้อมูลอัจฉริยะของธุรกิจ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานที่ทำงานผ่านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรในสถานที่ทำงานประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการดำเนินชีวิตและการทำงาน ตลอดจนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านมาตรฐานสำหรับลูกจ้าง

2. OSH inspectorate ดำเนินการลดความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยการตรวจสอบ เฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้สถานที่ทำงานต่างๆ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐาน นอกจากนี้ยังทำการสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานและแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเกิดอุบัติเหตุกับอุตสาหกรรม

3. OSH specialist department ให้การสนับสนุนทางวิชาการในการพัฒนามาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติที่ดีด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสอบสวนอุบัติเหตุและโรคจากการประกอบอาชีพที่ซับซ้อน หน่วยงานนี้มีหน้าที่หลักในการวิจัย พัฒนา และดำเนินการกลยุทธ์ โครงการสำหรับสิ่งคุกคามต่อสุขภาพและอุตสาหกรรมแต่ละประเภท และเป็นหน่วยประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศ

4. Work injury compensation department เป็นหน่วยงานบริหารจัดการระบบการทดแทนการบาดเจ็บจากการทำงาน (work injury compensation system) เพื่อช่วยเหลือคนทำงานหรือญาติของคนทำงานที่เสียชีวิตหรือบาดเจ็บทดแทนกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการทำงาน นอกจากนี้ยังรับผิดชอบระบบรายงานการบาดเจ็บ โรค และเหตุอันตรายจากการทำงาน

Workplace Safety and Health Council ประกอบด้วยตัวแทนจากอุตสาหกรรมหลัก รัฐบาล สหภาพ และวิชาชีพตามกฎหมาย ประกัน และนักวิชาการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทำงานร่วมกับ OSHD และหน่วยงานรัฐอื่นๆ อุตสาหกรรม สหภาพและองค์กรวิชาชีพในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับยกระดับมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หน้าที่หลักประกอบด้วย การเสริมสร้างศักยภาพภาคอุตสาหกรรมในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ดีขึ้น ส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงานและเชิดชูบริษัทที่มีการจัดการที่ดี และจัดทำแนวทางการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เหมาะสม

3. การดำเนินการภายใต้กฎหมายการคุ้มครองสุขภาพแรงงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ไทย

แนวคิดและหลักการของแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

แห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 กำหนดกรอบเวลาให้เป็นแผนระยะกลาง 5 ปี มีการทบทวนแผนปฏิบัติการทุกปี
สาระสำคัญของแผนแม่บทความปลอดภัยฯ ฉบับใหม่นี้ มีความคาดหวังที่จะไปถึงจุดหมายหรือวิสัยทัศน์
คือ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” โดยมีพันธกิจได้แก่

- 1) กำหนดและพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 2) กำกับ ควบคุม และดูแล ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) การเสริมสร้างการคุ้มครองแรงงานตามมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 2) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม
ในการทำงาน
- 3) การจัดการองค์ความรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 4) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน
การทำงาน
- 5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการ
ทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและ
สิ่งแวดล้อมมีหน้าที่หลักหน้าที่หนึ่งในการจัดทำและพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บจากการ
ประกอบอาชีพในประเทศ เป้าหมายเพื่อป้องกันกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง บรรยายสถานการณ์โรคและการบาดเจ็บ

จากการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การควบคุมป้องกัน โรคที่อยู่ในระบบเฝ้าระวัง 8 โรค คือ silicosis, byssinosis, asbestosis, พิษจากสารตะกั่ว หูเสื่อมจากเสียงดัง พิษตัวทำละลาย พิษสารปราบศัตรูพืช และบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ

โครงการสถานที่ทำงานที่น่าอยู่ (happy workplace) สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการสถานที่ทำงานที่น่าอยู่ทำงาน เพื่อสร้างเสริมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของแรงงานในทุกสถานที่ทำงานทั่วประเทศ โครงการดังกล่าวอาศัยหลักการ healthy work approach ขององค์การอนามัยโลก เป้าหมายเพื่อ 1) สร้างความตระหนักของการสร้างเสริมสุขภาพคนงานในอุตสาหกรรมทุกประเภท 2) สร้างเครือข่ายและส่วนร่วมในการพัฒนาที่ทำงานอย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนาสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัยและปลอดภัย

อินโดนีเซีย

อินโดนีเซียมีกฎหมายบังคับให้สถานประกอบการขนาดใหญ่หรือมีความเสี่ยงในการทำงานสูงต้องมีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยบริษัทที่มีพนักงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป หรือมีกระบวนการผลิตหรือวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน เช่น ระเบิด เพลิงไหม้ การปนเปื้อน และโรคจากการประกอบอาชีพต้องจัดให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบประเมินตามเกณฑ์ของรัฐบาล ปัจจุบันหน่วยงาน PT Sucofindo ได้รับการมอบอำนาจจาก DEPNAKER ในการตรวจประเมินระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยบริษัทต่างๆ และหน่วยงาน Patra Nirbaya ได้รับอนุมัติจาก Department of Mining and Energy ในการตรวจประเมินดังกล่าวในบริษัทน้ำมัน ในกฎหมาย Manpower Act (Law No. 13, 2003) ได้ระบุถึงระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยระบุเป็นสิทธิของพนักงานในการได้รับความคุ้มครองจากสิ่งคุกคามต่อสุขภาพและความปลอดภัย และระบุให้ทุกบริษัทต้องจัดให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในระบบบริหารจัดการทั่วไป ทำให้ Director of OSH Standards of DEPNAKER จัดลำดับความสำคัญของงาน 2 กิจกรรม คือ การจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับชาติ และการส่งเสริมให้มีระบบบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในบริษัทต่างๆ

บริษัทที่มีพนักงานมากกว่า 50 คนขึ้นไป ต้องมีการตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อพัฒนาการปฏิบัติตามกฎหมายและดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในระดับสถานประกอบการและขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน DEPNAKER ท้องถิ่น อย่างไรก็ตามหลายบริษัทยังไม่มี การจัดตั้งคณะกรรมการดังกล่าว หรือมีการจัดตั้งแต่ไม่ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่

ระบบประกันสังคมในอินโดนีเซีย (JAMSOSTEK) ตั้งขึ้นตามกฎหมาย Employees' Social Security Act in 1992 (Law No.3, 1992) รัฐบาลตั้งบริษัท PT JAMSOSTEK ขึ้นเพื่อบริหารจัดการระบบประกันสังคม ระบบประกันสังคมครอบคลุม 1) บาดเจ็บจากการทำงาน 2) ผู้สูงอายุ 3) การเสียชีวิต และ 4) บริการสุขภาพ นายจ้างที่มีพนักงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปหรือจ่ายค่าจ้างรายเดือนตั้งแต่ 1 ล้านรูเปียขึ้นไป ต้องจัดให้มีประกันสังคมแก่พนักงาน พนักงานที่บาดเจ็บจากการทำงานได้รับสิทธิประโยชน์คุ้มครอง 1) ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 2) ค่าการตรวจ รักษา และ/หรือการนอนโรงพยาบาล 3) ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพ และ 4) เงินทดแทนกรณีทุพพลภาพหรือเสียชีวิต เงินทดแทนการบาดเจ็บจากการทำงานถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบของนายจ้าง ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการดูแลการบาดเจ็บจากการทำงานมาจากนายจ้าง โดยทั่วไป นายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้าระบบประกันสังคมเพื่อครอบคลุมการบาดเจ็บจากการทำงานได้ 3 วิธี คือ 1) จ่ายเงินสมทบในอัตราคงที่ทุกประเภทสถานประกอบการโดยไม่ขึ้นกับประวัติการเกิดการบาดเจ็บในสถานประกอบการหรือประเภทสถานประกอบการ 2) อัตราจ่ายเงินสมทบขึ้นกับความเสี่ยงในการทำงานหรือประเภทอุตสาหกรรมโดยรวม แต่ไม่คำนึงถึงอัตราการบาดเจ็บรายสถานประกอบการ 3) อัตราจ่ายเงินสมทบขึ้นกับประวัติการบาดเจ็บจากการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการแต่ละแห่ง

รัฐบาลมีการจัดงานเดือนแห่งอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ในแต่ละปี ระหว่าง 12 มกราคม ถึง 12 กุมภาพันธ์ DK3N จะประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมเดือนแห่งอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานมีการเปิดงานโดยประธานาธิบดี และกำหนดให้วันที่ 12 มกราคมของทุกปีเป็นวันความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ

มาเลเซีย

กฎหมาย Occupational Safety and Health Act 1994 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างและคนทำงานอิสระทุกคนในการจัดให้มีระบบความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสวัสดิการสำหรับพนักงานทุกคนในที่ทำงาน ดังนี้

- 1) จัดให้สถานที่ทำงานปลอดจากอุบัติเหตุและสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค
- 2) จัดให้มีระบบความปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรคในกระบวนการผลิต การจัดเก็บ และขนส่งของสารเคมี
- 3) จัดให้มีระบบข้อมูล คำแนะนำ ฝึกอบรม ที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรคสำหรับพนักงาน
- 4) ตรวจสอบและทำนุบำรุงให้ที่ทำงาน ตลอดจนการเข้าออกที่ทำงานปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค ตลอดเวลา
- 5) จัดให้มีสถานที่เพื่อสวัสดิการของพนักงานในที่ทำงานที่ปลอดภัยและปลอดจากสิ่งคุกคามต่อการเกิดโรค

ตามกฎหมายยังได้ระบุให้นายจ้างหรือคนทำงานอิสระต้องจัดทำนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และประกาศให้พนักงานทราบโดยทั่วกัน โดยกฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบที่ตายตัวในการจัดทำ และประกาศนโยบายดังกล่าว นอกจากนี้ต้องมีการปรับนโยบายในเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก 1 ปี เป็นต้น

สำหรับลูกจ้าง กฎหมายกำหนดให้ต้องดูแลความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของตนเองด้วย โดยลูกจ้างมีหน้าที่ ดังนี้

- 1) รับผิดชอบดูแลความปลอดภัยและสุขภาพของตนเอง และผู้อื่นที่อาจได้รับผลกระทบจากงานที่ตนทำ
- 2) ร่วมมือกับนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามหน้าที่ และข้อบังคับตามที่ระบุในกฎหมาย
- 3) สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลที่นายจ้างจัดให้ตลอดเวลาการทำงาน เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บและเกิดโรคจากการทำงาน
- 4) ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือมาตรการความปลอดภัยอาชีวอนามัยที่จัดโดยนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย (safety and health officers—SHO) สถานประกอบการบางแห่งต้องมีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยอาชีวอนามัย มีหน้าที่ดังนี้

- 1) แนะนำนายจ้างหรือผู้รับผิดชอบถึงมาตรการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำหรับพนักงานที่ทำงานในสถานประกอบการ
  - 2) สำรวจที่ทำงานเพื่อระบุถึงเครื่องจักร โรงงาน อุปกรณ์ สารเคมี กระบวนการ หรือการใช้แรงงานที่เสี่ยงต่อการเกิดบาดเจ็บหรือโรคจากการทำงาน
  - 3) สอบสวนอุบัติเหตุ เหตุการณ์ที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ เหตุการณ์อันตราย การเกิดพิษหรือโรคจากการทำงานที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน
  - 4) ช่วยนายจ้างหรือคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการจัดดำเนินการ โครงการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน
  - 5) ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  - 6) ช่วยคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตรวจสอบดูประสิทธิภาพและประสิทธิผลของมาตรการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน
  - 7) รวบรวม วิเคราะห์ และจัดเก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุ เหตุอันตราย การเกิดพิษและโรคจากการทำงานที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน
  - 8) ช่วยเจ้าหน้าที่จาก Department of Safety and Health หรือหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่
  - 9) ดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอื่นๆ ตามที่นายจ้างหรือผู้รับผิดชอบมอบหมาย
- คณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Safety and Health Committee) กฎหมายระบุใน section 30 ของ OSHA ให้สถานประกอบการที่มีพนักงานมากกว่า 40 คนหรือสถานประกอบการที่

Director-General of Safety and Health กำหนด จัดให้มีคณะกรรมการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน คณะกรรมการประกอบด้วยประธาน เลขานุการ และตัวแทนจากทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง

กลยุทธ์การดำเนินงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของทุนมนุษย์ผ่านการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานที่ทำงานทั่วประเทศ กลยุทธ์ทั้งสี่ คือ

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำและการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ มีเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในหน่วยงาน และมีการดำเนินการอย่างดี

กลยุทธ์ที่ 2 ทำให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานลงร้อยละ 20 จาก 12.4 ต่อ 100,000 และลดอัตราการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานลงร้อยละ 30 จาก 6.1 ต่อ 1,000 ในปี ค.ศ. 2005

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความเป็นผู้นำในภาคอุตสาหกรรมและการมีส่วนร่วมของธุรกิจและชุมชน เป้าหมายเพื่อให้อุตสาหกรรมต่างๆ พัฒนาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในที่ทำงาน และมีการสนับสนุนอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจากชุมชน

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศที่เข้มแข็ง เป้าหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับผู้ปฏิบัติงานด้านอาชีวอนามัย และมีข้อตกลงกับองค์กรระหว่างประเทศด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ฟิลิปปินส์

ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับชาติของฟิลิปปินส์ มีความร่วมมือกันในรูปแบบไตรภาคีระดับชาติผ่านทาง Tripartite Industrial Peace Council (TIPC) และในระดับองค์กรผ่านทางรูปคณะกรรมการไตรภาคีของ OSHC และ ECC

DOLE ให้ความสำคัญกับกิจกรรมป้องกันการบาดเจ็บและโรคจากการทำงานผ่านทาง Occupational Safety and Health Center (OSHC) ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ (Regional Offices) Employees' Compensation Commission (ECC) และ Bureau of Working Conditions (BWC) โดยทำงานร่วมกับองค์กรนายจ้างและลูกจ้าง แผนกลยุทธ์ปี ค.ศ. 1998-2004 ของ OSHC ได้วางกรอบสำหรับผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ องค์กรนายจ้างและลูกจ้าง ในการจัดกิจกรรมอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การดำเนินการร่วมกันดังกล่าววางแผนเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและปลอดโรคจากการทำงาน ผ่านนโยบายและโครงการที่ยั่งยืน บริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง จัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย กลุ่มเป้าหมายเป็นลูกจ้าง บริษัท สำนักงานรัฐบาลและเอกชน สหภาพการค้า และองค์กรลูกจ้าง หรือองค์กร/ชุมชนต่างๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือทางเทคนิค

โครงการ “Zero Accident Program” – ZAP เป็นโครงการสำคัญระดับชาติเพื่อให้สถานประกอบการและคนงานเข้าถึงระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมากขึ้น โครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน “Decent Work and OSH for All” ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวในการส่งเสริมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของคนงาน

ในด้านการวิจัย OSHC ได้ดำเนินการวิจัยโดยเน้นเกี่ยวกับการป้องกันและลดการบาดเจ็บและโรคจากการทำงานเนื่องจากการทำงาน การทบทวน สนับสนุน และปรับให้ทันสมัยสำหรับรายการเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือการจัดทำและบังคับใช้มาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย OSHC ได้ดำเนินการศึกษาสภาพสุขภาพและความปลอดภัยของคนงานทั้งในภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมก่อสร้าง การผลิต เกษตร และบริการ ตลอดจนศึกษาในกลุ่มเปราะบาง เช่น แรงงานนอกระบบ แรงงานเด็ก OSHC ได้ร่วมกับ Philippine College of Occupational Medicine (PCOM) จัดทำระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงาน งานวิจัยต่างๆ ถูกถ่ายทอดไปยังสถานประกอบการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อการติดตามอย่างเหมาะสม

ด้านการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคและบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นการให้ความช่วยเหลือกรณีเร่งด่วนฉุกเฉิน หรือแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในระยะกลาง งานบริการขยายไปถึงสำนักงาน DOLE องค์กรและสถานประกอบการภาครัฐและเอกชน สหภาพการค้า องค์กรนายจ้าง ลูกจ้าง องค์กรเอกชน สมาพันธ์แรงงาน และรัฐบาล นอกจากนี้มีการให้ความช่วยเหลือกับผู้ตรวจแรงงานในกรณีอันตรายและอุบัติเหตุรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อคนงานและชุมชน และมีบทบาทในกรณีอุบัติเหตุระดับชาติ OSHC ประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่รับผิดชอบในกรณีที่มีความต้องการทางเทคนิคนอกเขตพื้นที่ของ OSHC ส่วนกลาง OSHC ให้ความเชี่ยวชาญแก่ Bureau of Working Conditions และ Employees’ Compensation Commission (ECC) โดยช่วยเหลือในการทบทวนและจัดทำนโยบายและโครงการต่างๆ ให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อพัฒนาระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสร้างนโยบายใหม่ๆ และทบทวนปรับปรุงรายการโรคจากการทำงานอย่างต่อเนื่อง OSHC มีห้องปฏิบัติการ 5 แห่ง สำหรับอาชีวอนามัย อาชีวสุขภาพศาสตร์ และทดสอบอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

OSHC ทำการอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในภาครัฐและภาคเอกชน ปัจจุบัน OSHC จัดการอบรมที่บังคับตามกฎหมาย 5 ประเภท และอบรมพิเศษ 19 หลักสูตร มีการมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้ผ่านการอบรมทุกหลักสูตร หลักสูตรพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และหลักสูตรความปลอดภัยก่อสร้าง จำนวน 40 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทั่วไป (general safety officer) หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยก่อสร้าง (construction safety officer) สำหรับการจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย OSHC จัดโปรแกรมอบรมเน้นเรื่องสารเคมีในเรื่องหลักการอาชีวสุขภาพศาสตร์ ตรวจวัดสารเคมีในสิ่งแวดล้อมที่ทำงาน ระบบระบายอากาศ ทำงานกับสารเคมีอย่างปลอดภัย และระบบฉลากสารเคมี (Globally Harmonized System of Labelling Chemicals—GHS)

OSHC ยังทำหน้าที่เป็นหน่วยงานข้อมูลและนวัตกรรมเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป้าหมายเพื่อเพิ่มจำนวนคนงานและสถานประกอบการที่มีข้อมูลอาชีวอนามัยที่ถูกต้อง เหมาะสม และทันสมัย

มีการมอบรางวัล Gawad Kaligtasan and Kalusugan Awards (GKK) เป็นการส่งเสริมให้มีการจัดทำแบบอย่างที่ดี (best practices) ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็นรางวัลระดับชาติส่งเสริมให้มีการเผยแพร่แบบอย่างที่ดีจากสถานประกอบการแห่งหนึ่งไปยังสาธารณชน

สิงคโปร์

ในปี ค.ศ. 2005 รัฐบาลสิงคโปร์ได้พัฒนารอบการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รอบการดำเนินการดังกล่าวประกอบด้วย 3 หลักการ คือ 1) ลดความเสี่ยงที่แหล่งกำเนิดโดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายลดหรือจัดการความเสี่ยงดังกล่าว 2) นายจ้างและลูกจ้างเป็นเจ้าของและรับผิดชอบการดำเนินการและผลด้านความปลอดภัย 3) ป้องกันการบาดเจ็บโดยการลงโทษหนักสำหรับการจัดการความปลอดภัยที่ไม่ดี

กลยุทธ์การบังคับใช้กฎหมายประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

1. National programmed-based engagement (ProBE) เป็นกลยุทธ์จัดการปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในพื้นที่เสี่ยงสูง (hotspots)

2. Business under surveillance (BUS) ดำเนินการติดตาม ฝ้าระวัง โรงงานที่เสี่ยงสูงและมีการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไม่ดี

3. Major hazardous industries (MHI) ภายใต้การติดตาม BUS อุตสาหกรรมที่งานเสี่ยงสูง ถูกจัดอยู่ภายใต้ MHI ด้วย เนื่องจาก ลักษณะงานที่เสี่ยงสูงต่อทั้งคนงานและสาธารณชน ดังนั้น OSHI ทำงานอย่างใกล้ชิดกับอุตสาหกรรมดังกล่าวเพื่อวางแผน ดำเนินการ อาชีวอนามัยและความปลอดภัย และป้องกันการเกิดเหตุอันตรายต่างๆ

4. Best practices workplace (BPW) ผู้ตรวจสอบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำรวจสถานประกอบการที่มีการดำเนินการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ดี

5. Reactive-based enforcement ผู้ตรวจสอบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยผ่านทางสาย hotline เรื่องร้องเรียนดังกล่าวถูกประเมินและตอบสนองขึ้นกับความรุนแรง

ภายใต้กฎหมาย สถานประกอบการบางประเภท รวมถึง สถานที่ก่อสร้าง อู่ต่อเรือ โรงงานน้ำมัน และปิโตรเคมี โรงงานเคมีคอนกรีตเคอร์ โรงงานผลิตโลหะ ต้องมีระบบจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เป็นระบบควบคุมกำกับด้วยตนเอง และได้รับการตรวจประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะๆ

OSHD มีหน้าที่สอบสวนกรณีเกิดเหตุการณ์อันตราย บาดเจ็บรุนแรง หรือเสียชีวิต การสอบสวนมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาสาเหตุและหาช่องว่างของการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อการพัฒนาปรับปรุงต่อไป เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น OSHD จะส่ง case management team ออกไปเพื่อบ่งชี้และวางแผนสำหรับการตอบสนองต่อเหตุการณ์ การจัดการแบบ case management ทำให้เกิดการตอบสนองเป็นระบบและรวดเร็ว เมื่อทำการสอบสวนเสร็จเรียบร้อยแล้ว OSHD จะดำเนินการทางกฎหมายกับผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเหตุการณ์ และจัดทำรายงานเผยแพร่การดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว

สถานประกอบการที่มีความเสี่ยงสูงต้องมีการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของพนักงานอย่างสม่ำเสมอตามกฎหมาย โรงงานที่มีคนงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ที่ทำงานสัมผัสเสี่ยงดังต้องทำการตรวจวัดระดับความดังเสียงอย่างน้อยทุก 3 ปี สถานประกอบการที่คนงานต้องทำงานสัมผัสสารเคมีอันตรายต้องจัดให้มีการตรวจวัดระดับสารเคมีในสิ่งแวดล้อมโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ นายจ้างของสถานประกอบการที่ใช้สารเคมีอันตรายต้องดำเนินการให้ระดับสารเคมีในสิ่งแวดล้อมไม่เกินระดับค่ามาตรฐาน นอกจากนี้ Factories (Medical Examinations) Regulations กำหนดให้โรงงานที่คนงานทำงานสัมผัสสารเคมีอันตราย 19 ชนิด ต้องจัดให้มีการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยงแก่คนงานดังกล่าว โดย Designated Factory Doctors

WSH (Incident Reporting) Regulations ได้กำหนดให้สถานที่ทำงานทุกแห่งต้องรายงานการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงาน เหตุการณ์อันตราย และโรคจากการประกอบอาชีพ MOM จัดทำเครื่องมือ OSH alert เพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไปยังสมาชิกกว่า 9,000 รายทาง email และโทรสาร

กฎหมายกำหนดให้นายจ้างต้องจัดหาคำแนะนำ ข้อมูล อบรม และควบคุมกำกับลูกจ้างเพื่อให้ทำงานอย่างปลอดภัย ดังนั้น นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้าง หัวหน้างาน และผู้จัดการ มีสมรรถนะพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

MOM ร่วมกับ WSHAC และผู้เกี่ยวข้อง จัดให้ระหว่างวันที่ 28 เมษายนถึง 4 พฤษภาคมของทุกปีเป็นสัปดาห์ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ เพื่อสร้างความตระหนักเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในกลุ่มผู้บริหาร บริหารทรัพยากรมนุษย์ ผู้จัดการ หัวหน้างาน บุคลากรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และคนงาน

การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดจากรูปแบบการศึกษาที่เป็นการศึกษาเอกสาร ทำให้ข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลสาธารณะที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ไม่สามารถศึกษาข้อมูลที่เป็นภาษาประจำชาติประเทศอื่นๆ ได้ นอกจากนี้แหล่งข้อมูลสาธารณะของประเทศต่างๆ มีรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่แตกต่างกันไป ทำให้เนื้อหาในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันไปตามความสมบูรณ์ของแหล่งข้อมูลสาธารณะเหล่านั้น ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการวิจัยต่อไป คือ การสอบถามผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประเทศต่างๆ ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุม และเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน นอกจากนี้ อาจทำการขยายผลศึกษารูปแบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาครั้งนี้

ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปวางแผนในการออกกฎระเบียบ และกรอบการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อคุ้มครองสุขภาพของแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน รองรับการแข่งขันย้ายแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ต่อไป.